

ZAKON

O SOCIJALNOJ KARTI

1. Uvodne odredbe

Predmet uređivanja

Član 1.

Ovim zakonom se uređuje uspostavljanje i vođenje jedinstvenog registra Socijalna karta (u daljem tekstu: Socijalna karta), odnosno sadržina, način pristupanja, obrada i čuvanje podataka u okviru Socijalne karte, kao i druga pitanja od značaja za njegovo uspostavljanje i vođenje.

Značenje pojedinih izraza

Član 2.

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1) socijalno-ekonomski status pojedinca i sa njim povezanih lica, obuhvata podatke o njihovom porodičnom, vaspitno-obrazovnom, psiho-fizičkom, radnopravnom, imovinskom i zdravstvenom statusu, koji su od uticaja na ostvarivanje prava i usluga iz socijalne zaštite;

2) Socijalna karta je jedinstveni registar koji sadrži podatke o pojedincu i sa njim povezanih lica o socijalno-ekonomskom statusu, podatke o vrsti prava i usluga iz socijalne zaštite koje lice koristi ili je koristilo, kao i podatke o službenim licima koja su vodila, odnosno odlučivala o pojedinačnim pravima;

3) prava iz socijalne zaštite podrazumevaju prava utvrđena propisima iz oblasti socijalne, dečije i boračko-invalidske zaštite;

4) Korisnik prava i usluga iz socijalne zaštite (u daljem tekstu: korisnik) je lice koje koristi ili je koristilo pravo u skladu sa propisima iz oblasti socijalne, dečije i boračko-invalidske zaštite;

5) pojedinac je korisnik prava i usluga iz socijalne zaštite, kao i lice u postupku ostvarivanja prava;

6) povezana lica su lica, koja sa pojedincem vezuje bliže ili dalje srodstvo, odnosno imovinski odnos, a koji je od uticaja na ostvarivanje prava;

7) korisnici podataka su organi nadležni za sprovođenje socijalne zaštite i drugi organi u skladu sa zakonom;

8) imovinski status pojedinca i sa njim povezanih lica čine pokretna i nepokretna imovina i prihodi tih lica, u skladu sa zakonom;

9) širu zajednicu čine opština, grad, upravni okrug, pokrajina i republika.

Svi pojmovi upotrebljeni u muškom gramatičkom rodu obuhvataju muški i ženski rod lica na koja se odnose.

Cilj uspostavljanja i vođenja Socijalne karte

Član 3.

Cilj uspostavljanja Socijalne karte je postojanje jedinstvene i centralizovane evidencije, u elektronskom obliku koja sadrži tačne i ažurne podatke o socijalno-ekonomskom statusu pojedinca i sa njim povezanih lica i koja omogućava korisnicima podataka da obavljaju poslove obrade podataka radi utvrđivanja činjenica neophodnih za ostvarivanje prava i usluga iz oblasti socijalne zaštite, a posebno radi

efikasnijeg ostvarivanja prava i usluga socijalne zaštite, pravednije raspodele socijalne pomoći, unapređenja efikasnosti i proaktivnosti rada organa u oblasti socijalne zaštite, obezbeđivanja podrške u definisanju i oblikovanju socijalne politike i praćenja ukupnih efekata mera socijalne zaštite, kao i obezbeđivanje ažurnih podataka o korisnicima za slučaj vanredne situacije.

Svrha obrade podataka

Član 4.

Svrha obrade podataka u okviru Socijalne karte je:

- 1) određivanje socijalno–ekonomskog statusa pojedinca i sa njim povezanih lica radi utvrđivanja činjenica neophodnih za odlučivanje o pravu i usluzi u oblasti socijalne zaštite;
- 2) automatizacija postupaka i procesa vezanih za postupanje u oblasti socijalne zaštite, kao i autorizacija pristupa podacima u Socijalnoj karti;
- 3) kreiranje socijalnih politika kroz određivanje socijalno–ekonomskog statusa pojedinca i sa njim povezanih lica i šire zajednice;
- 4) prevencija siromaštva i otklanjanje posledica socijalne isključenosti;
- 5) obavljanje statističkih, socijalno-ekonomskih i drugih istraživanja, analiza podataka i izrada izveštaja potrebnih za obavljanje poslova iz nadležnosti ministarstva nadležnog za socijalna pitanja i boračko-invalidsku zaštitu (u daljem tekstu: Ministarstvo).

2. Socijalna karta

Nadležnost za uspostavljanje i vođenje Socijalne karte

Član 5.

Ministarstvo uspostavlja i vodi Socijalnu kartu.

Poslove tehničke podrške Ministarstvu u uspostavljanju i održavanju Socijalne karte, odnosno poslove koji se odnose na čuvanje, sprovođenje mera zaštite i obezbeđivanje sigurnosti i bezbednosti podataka u okviru Socijalne karte, obavlja služba Vlade koja je nadležna za projektovanje, usklađivanje, razvoj i funkcionisanje sistema elektronske uprave (u daljem tekstu: Služba Vlade).

Podaci koji se obrađuju u Socijalnoj karti

Član 6.

U Socijalnoj karti vode se i obrađuju podaci o pojedincu i sa njim povezanim licima, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti, koji su neophodni za utvrđivanje socijalno-ekonomskog statusa, odnosno za ostvarivanje prava i usluga iz socijalne zaštite u skladu sa zakonom, kao i podaci o ostvarenim pravima i uslugama iz socijalne zaštite koje lice koristi ili je koristilo, podaci o pravima i uslugama koje su u postupku ostvarivanja i podaci o odbačenim i odbijenim zahtevima (neostvarena prava).

Povezanim licima iz stava 1. ovog člana smatraju se:

- 1) supružnik, bivši supružnik, vanbračni partner, kao i bivši vanbračni partner;
- 2) deca i srodnici u pravoj liniji bez obzira na stepen srodstva;
- 3) srodnici u pobočnoj liniji do drugog stepena srodstva, staratelji i hranitelji, pod uslovom da žive u zajedničkom domaćinstvu;
- 4) pastorčad, očuh i maćeha.

Podaci iz stava 1. ovog člana obuhvataju opšte i posebne podatke o pojedincu, kao i zajedničke i pojedinačne podatke o povezanim licima.

Izuzetno, u Socijalnoj karti mogu se obrađivati i podaci o licima iz socijalno ugroženih i ranjivih grupa (deca i mladi, osobe preko 65 godina, osobe sa invaliditetom, lica sa mentalnim smetnjama, samohrani roditelji, nezaposlena lica i druge kategorije socijalno ugroženih čiji su mesečni prihodi ispod odgovarajućeg nivoa i drugo) kojima pravo utvrđuje Vlada, u slučajevima pružanja pomoći prema uslovima koje definiše za svaki pojedinačni slučaj.

Opšti podaci o pojedincu

Član 7.

Opšti podaci o pojedincu su:

- 1) lično ime;
- 2) jedinstveni matični broj građana (JMBG), odnosno evidencijski broj za strane državljane (EBS) ili jedinstveni privremeni broj za lica čiji je identitet nepoznat;
- 3) pol;
- 4) datum, mesto, opština/grad rođenja, mesto i država ako je lice rođeno u inostranstvu;
- 5) ime jednog roditelja;
- 6) podatak o nacionalnoj pripadnosti;
- 7) kategorija lica (državljanin, lice bez državljanstva, stranac, tražilac azila-azilant, izbeglica, nepoznato – lice sa generisanim privremenim brojem);
- 8) državljanstvo;
- 9) podaci o prebivalištu/boravištu i istorija promena (grad, opština, naseljeno mesto, ulica, kućni broj, sprat i broj stana);
- 10) podaci o obrazovanju – nivo i vrsta kvalifikacije;
- 11) zanimanje, (prema klasifikaciji zanimanja);
- 12) radnopravni status (podaci o poslodavcu, osnov osiguranja, datum početka osiguranja, datum promene u osiguranju, datum prestanka osiguranja, jedinstveni broj koji dodeljuje Centralni registar obaveznog socijalnog osiguranja kao i njegovu vezu sa JMBG, podaci o obračunatim i plaćenim doprinosima za obavezno socijalno osiguranje);
- 13) bračni status (neoženjen/neudata, u braku /razveden-a, udovac/udovica)
- 14) datum, mesto, opština/grad zaključenja braka;
- 15) lično ime supružnika, odnosno vanbračnog partnera i JMBG;
- 16) podaci o broju članova zajedničkog domaćinstva koji čine porodicu;
- 17) podaci o pokretnoj imovini;
- 18) imovinski status (poseduje/ne poseduje nepokretnost) i procenjena vrednost nepokretnosti (osnovica za plaćanje poreza na nepokretnu imovinu), podaci o imaoocu prava na nepokretnostima iz katastra nepokretnosti (podaci o imaoocu prava – ime i prezime i JMBG, podaci o nepokretnosti - naziv opštine, naziv katastarske opštine, adresa nepokretnosti, broj katastarske parcele, vrednost nepokretnosti, vrsta zemljišta, način korišćenja zemljišta (kultura), klasa zemljišta, površina parcele, redni broj objekta, način korišćenja objekta, pravni status objekta, broj posebnog dela

objekta, površina, način korišćenja posebnog dela objekta, tereti i ograničenja i drugi podaci);

19) podaci o prihodima na koje se plaćaju porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje, uključujući i prihode od poljoprivrede i druge imovine i nepokretnosti;

20) podaci o isplaćenim penzijama i novčanim naknadama prema propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju;

21) podaci o isplatama novčane naknade prema propisima o zapošljavanju, kao i podaci o isplatama privremenih i posebnih naknada, uspostavljenih u skladu sa posebnim merama i aktima Vlade;

22) podaci o povratnicima po osnovu sporazuma o readmisiji (ime, prezime, mesto i datum rođenja, JMBG, pol, ime roditelja);

23) datum, mesto, opština/grad smrti, mesto i država smrti ako je smrt nastupila u inostranstvu i životni status (u životu/preminuo);

24) kontakt podaci (broj telefona / adresa elektronske pošte).

Jedinstvena identifikaciona oznaka pojedinca je JMBG, odnosno EBS, a lice sa oznakom „nepoznato” ima jedinstvenu privremenu identifikacionu oznaku, do utvrđivanja identiteta lica.

Podatak iz stava 1. tačka 2) ovog člana čuva se trajno, dok se ostali opšti podaci o korisniku čuvaju deset godina od prestanka prava.

Posebni podaci o pojedincu

Član 8.

Posebni podaci o pojedincu su:

- 1) podaci o ostvarenim pravima iz socijalne zaštite, i to:
 - (1) vrsta prava,
 - (2) broj i datum rešenja,
 - (3) period važenja prava (početak i prestanak važenja prava);
- 2) podaci o isplatama, i to:
 - (1) datum isplate,
 - (2) iznos isplate za određeni period,
 - (3) broj lica kojima se vrši isplata;
- 3) podaci o odbijenim zahtevima, i to:
 - (1) vrsta prava,
 - (2) broj i datum rešenja,
 - (3) razlog odbijanja;
- 4) podaci o drugim novčanim davanjima, i to:
 - (1) vrsta prava,
 - (2) broj i datum rešenja,
 - (3) broj lica kojima se vrši isplata,
 - (4) iznos davanja,
 - (5) datum isplate za određeni period,

- (6) isplatilac (naziv organa i nivo vlasti);
- 5) podaci o pravima, subvencijama i drugim oblicima materijalne podrške, koji se finansiraju iz budžeta jedinica lokalne samouprave i budžeta Republike Srbije;
- 6) podaci o posebnim statusima, i to:
 - (1) zdravstveni status,
 - (2) podaci o invaliditetu,
 - (3) podatak vezan za samostalnost u funkcionisanju (samostalan / uz podršku i pomoć drugog lica),
 - (4) status školovanja (redovno/vanredno) i redovnost pohađanja,
 - (5) podaci o starateljstvu,
 - (6) podaci o hraniteljstvu,
 - (7) status jednoroditeljska porodica,
 - (8) status samohrani roditelj.

Posebni podaci povezuju se sa opštim podacima preko JMBG-a, odnosno EBS-a.

Podaci iz stava 1. ovog člana čuvaju se deset godina.

Zajednički i pojedinačni podaci povezanih lica sa pojedincem

Član 9.

Zajednički podaci povezanih lica sa pojedincem su podaci koji označavaju vezu između pojedinca i povezanog lica, i to:

- 1) broj članova porodice;
- 2) prebivalište (opština, mesto i ulica i kućni broj, sprat i broj stana);
- 3) broj članova domaćinstva;
- 4) broj radno sposobnih / nesposobnih članova domaćinstva;
- 5) ukupni prihodi porodice;
- 6) podaci o nasilju u porodici (podaci o izvršiocu nasilja u porodici i podaci o merama zaštite prema Porodičnom zakonu i Zakonu o sprečavanju nasilja u porodici iz evidencija koje se odnose na nadležnost organa starateljstva, odnosno centra za socijalni rad);
- 7) podaci o izdržavanju i podaci o pokrenutom postupku izvršenja u slučaju neisplaćivanja;
- 8) broj i datum donošenja rešenja o ostvarenom pravu.

Pojedinačni podaci povezanih lica sa pojedincem su podaci koji se odnose na svako povezano lice, i to:

- 1) JMBG/ EBS;
- 2) lično ime;
- 3) srodstvo;
- 4) sposobnost privređivanja (sposobnost/nesposobnost za rad, poslovna sposobnost/nesposobnost, nesposobnost za samostalan život i rad i dr.);
- 5) podaci o prihodu koji ostvaruje;

- 6) podaci o nepokretnosti koju poseduje;
- 7) podaci o pravu iz oblasti socijalne zaštite u kome je to lice nosilac prava;
- 8) podaci o pravu iz oblasti socijalne zaštite u kome je to lice učesnik prava;
- 9) podatak o invalidnosti;
- 10) datum smrti.

Podaci iz st. 1. i 2. ovog člana čuvaju se deset godina.

Tehnički podaci

Član 10.

U okviru Socijalne karte vode se i metapodaci, i to:

- 1) datum i vreme pristupa podacima;
- 2) podaci o identitetu korisnika podataka koji je pristupio podacima, i to:
 - (1) JMBG,
 - (2) lično ime,
 - (3) kontakt podaci (adresa elektronske pošte i/ili broj službenog telefona),
 - (4) naziv organa u kojem je korisnik podataka zaposlen;
- 3) razlog i podaci kojima se pristupa.

Podaci iz stava 1. tačka 2) podtač. (1) – (3) ovog člana čuvaju se deset godina.

Korisnici podataka iz Socijalne karte

Član 11.

Podatke koji se obrađuju u Socijalnoj karti koriste korisnici podataka u organima nadležnim za sprovođenje socijalne zaštite, i to u centrima za socijalni rad, jedinicama lokalne samouprave koje obavljaju poverene poslove, Ministarstvu, nadležnom organu autonomne pokrajine za sprovođenje socijalne zaštite, nadležnom republičkom organu za sprovođenje aktivnosti unapređenja socijalne zaštite i drugim organima državne uprave i institucijama, u skladu sa zakonom.

Korisnici podataka iz stava 1. ovog člana obrađuju podatke o ličnosti u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Fizičko lice na koje se podaci odnose, preko Portala eUprava ima pravo na uvid i prava na osnovu ostvarenog uvida u podatke Socijalne karte, kao i ostala prava, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Uspostavljanje i vođenje Socijalne karte

Član 12.

Socijalna karta uspostavlja se na osnovu podataka koji se preuzimaju iz evidencija iz oblasti socijalne zaštite koje vodi Ministarstvo u skladu sa zakonom.

Prilikom uspostavljanja Socijalne karte, Ministarstvo vrši verifikaciju, odnosno identifikovanje grešaka, kao i ažuriranje podataka.

Nakon uspostavljanja, Socijalna karta ažurira se preuzimanjem podataka iz registara navedenih u članu 15. ovog zakona.

Socijalna karta koristi važeće šifarnike i klasifikacije.

Tehničke uslove uspostavljanja i vođenja Socijalne karte bliže uređuje ministar nadležan za socijalna pitanja.

3. Postupak pristupanja i korišćenje podataka u Socijalnoj karti

Postupak odobravanja pristupa Socijalnoj karti

Član 13.

Ministarstvo imenuje administratora organa koji upravlja nalogima administratorima organa korisnika podataka, dok korisnik podataka imenuje administratora organa koji upravlja nalogima ovlašćenih službenih lica koja u okviru svojih nadležnosti obrađuju podatke, u skladu sa propisima kojima se uređuje elektronska uprava.

Način pristupanja i korišćenja Socijalne karte

Član 14.

Korisnici podataka, u skladu sa svojim nadležnostima, pristupaju i koriste Socijalnu kartu autorizacijom pristupa Socijalnoj karti ili korišćenjem podataka iz Socijalne karte preko softverskog rešenja korisnika podataka na Servisnoj magistrali organa ili preko Sistema za razmenu podataka.

Ministarstvo će podatke iz Socijalne karte koristiti i za redovno ažuriranje službenih evidencija, koje se vode kao registri iz nadležnosti Ministarstva, kao i radi obrade, analize podataka i izrade izveštaja potrebnih za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti.

Razmena podataka

Član 15.

U cilju vođenja Socijalne karte, odnosno ažuriranja podataka iz člana 12. stav 3. ovog zakona, Socijalna karta se, pored povezivanja sa softverskim rešenjima kojima upravlja Ministarstvo, povezuje radi preuzimanja podataka sa sledećim registrima, odnosno evidencijama, i to sa:

1) Centralnim registrom stanovništva, iz kojeg preuzima sledeće podatke, i to:

lično ime; pol, datum, mesto, opština/grad rođenja, mesto i država ako je lice rođeno u inostranstvu; ime jednog roditelja; podatak o nacionalnoj pripadnosti; datum, mesto, opština/grad zaključenja braka; lično ime supružnika; bračni status (neoženjen/neudata, u braku /razveden-a, udovac-udovica); datum, mesto, opština/grad smrti, mesto i država smrti ako je smrt nastupila u inostranstvu i životni status (u životu/preminuo); o prebivalištu/boravištu i istorija promena (grad, opština, naseljeno mesto, ulica, kućni broj, sprat i broj stana); državljanstvu (državljanstvo Republike Srbije); JMBG – jedinstveni matični broj građana; strancima: opšti podaci (lično ime, ime roditelja, pol, datum, mesto i država rođenja, vrsta, broj i rok važenja strane putne isprave, državljanstvo, EBS, adresa stanovanja ili prebivališta stranca; tražiocima azila: opšte podatke (lično ime, ime roditelja, pol, datum, mesto i država rođenja, vrsta, broj i rok važenja strane putne isprave, državljanstvo, EBS, adresa stanovanja); o izbeglim licima iz bivših jugoslovenskih republika: lično ime; ime jednog roditelja; dan, mesec i godina rođenja; opština i republika rođenja; mesto i adresu sa koje je lice izbeglo; datum prijavljivanja u Republici Srbiji; mesto u kom lice boravi u Republici Srbiji i adresa stana i JMBG dodeljen pre sticanja izbegličkog statusa; iz adresnog registra (matični broj i naziv opštine, matični broj i naziv naseljenog mesta, matični broj ulice, naziv ulice i kućni broj); iz jedinstvene prijave na obavezno socijalno osiguranje i to: osnov osiguranja, datum početka osiguranja, datum promene u osiguranju, datum prestanka osiguranja, zanimanje, vrsta i stepen

stručne spreme, poreski identifikacioni broj obveznika doprinosa, jedinstveni broj koji dodjeljuje Centralni registar obaveznog socijalnog osiguranja, kao i njegovu vezu sa JMBG; imovinski status (poseduje/ne poseduje nepokretnost) i procenjena vrednost nepokretnosti (osnovica za plaćanje poreza na nepokretnu imovinu);

2) registrima organizacije za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje, iz kojih preuzima sledeće podatke, i to: o isplaćenim penzijama i novčanim naknadama prema propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju;

3) registrima ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove, iz kojih preuzima sledeće podatke, i to: o vozilima (podatke o vlasniku i korisniku vozila – ime i prezime i JMBG, registarsku oznaku, vrstu, marku, tip, komercijalnu oznaku/model, radnu zapreminu, snagu motora, godina proizvodnje i važenje registracije); o oružju (o vlasniku oružja - ime i prezime, JMBG; o oružju - marka, model, fabrički broj i godina registracije); o povratnicima po osnovu sporazuma o readmisiji (ime, prezime, mesto i datum rođenja, JMBG, pol, ime roditelja);

4) registrima organizacije nadležne za poslove zapošljavanja, iz kojih preuzima sledeće podatke, i to: o isplatama novčane naknade prema propisima o zapošljavanju, o isplatama privremenih i posebnih naknada, uspostavljenih u skladu sa posebnim merama i aktima Vlade;

5) registrima Poreske uprave, iz kojih preuzima sledeće podatke, i to: o prihodima na koje se plaćaju porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje, uključujući i prihode od poljoprivrede i druge imovine i nepokretnosti, o obračunatim i plaćenim doprinosima za socijalno osiguranje;

6) registrima Republičkog geodetskog zavoda, iz kojih preuzima sledeće podatke, i to: o imaocu prava na nepokretnostima iz katastra nepokretnosti (podaci o imaocu prava – ime i prezime i JMBG; podaci o nepokretnosti - naziv opštine, naziv katastarske opštine, adresa nepokretnosti, broj katastarske parcele, vrednost nepokretnosti; vrsta zemljišta, način korišćenja zemljišta (kultura), klasa zemljišta, površina parcele, redni broj objekta, način korišćenja objekta, pravni status objekta, broj posebnog dela objekta, površina, način korišćenja posebnog dela objekta, tereti i ograničenja i drugi podaci).

Razmena podataka vrši se u skladu sa propisima kojima se uređuje elektronska uprava.

Formiranje izveštaja u Socijalnoj karti

Član 16.

Socijalna karta omogućava formiranje različitih izveštaja, unapred definisanih ili po zahtevu korisnika podataka, a koji treba da prikažu podatke koji su od značaja za određivanje socijalno-ekonomskog statusa pojedinca i sa njim povezanih lica i na nivou šire zajednice, pregled prava iz socijalne zaštite koje je pojedinac koristio ili koristi, efekte mera socijalne zaštite i drugo.

Socijalna karta će obezbediti sačinjavanje izveštaja o korisnicima koji su u riziku od elementarnih i drugih nepogoda za koje postoje podaci, prema teritoriji, polu, starosti, posebnim statusima i drugo.

Prilikom izrade izveštaja i analize Ministarstvo koristi anonimizovane, odnosno pseudonimizovane podatke, u skladu sa zakonom.

Postupak formiranja i dostavljanja obaveštenja

Član 17.

Ako se tokom obrade podataka utvrdi neusaglašenost podataka o korisniku, odnosno povezanim licima, o tome se formira obaveštenje koje se prosleđuje evidencijama iz oblasti socijalne zaštite iz člana 12. stav 1. ovog zakona.

Obaveštenje o neusaglašenosti podataka iz stava 1. ovog člana sadrži i instrukciju korisniku podatka da je neophodno:

- 1) izvršiti proveru podataka uvidom i preuzimanjem podataka iz službenih evidencija, dokumentaciju i javne isprave;
- 2) doneti odluku po zahtevu stranke;
- 3) pokrenuti postupak po službenoj dužnosti, jer se saznalo za činjenice od bitnog uticaja na ostvarivanje, promenu ili prestanak prava iz socijalne zaštite.

Zaštita, sigurnost i čuvanje podataka u Socijalnoj karti

Član 18.

Ministarstvo prilikom obrade podataka primenjuje odgovarajuće tehničke i organizacione mere zaštite podataka koji se automatski obrađuju, saglasno propisima i usvojenim standardima i srazmerno rizicima koji proizlaze iz obrade i prirode podataka koji su predmet zaštite.

Obrada koju vrše korisnici podataka srazmerna je svrsi, odnosno korisnici obrađuju podatke koji su primereni, bitni i ograničeni na ono što je neophodno u odnosu na svrhu obrade, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Služba Vlade preduzima odgovarajuće bezbednosne mere u cilju zaštite podataka od nezakonitog uništenja ili gubitka, menjanja, neovlašćenog obelodanjivanja ili pristupa kada se obrada podataka vrši upotrebom informaciono-komunikacionih tehnologija.

Obezbeđivanje pristupa i mere zaštite pristupa podacima u Socijalnoj karti, komunikacija sa drugim softverskim rešenjima korisnika podataka, kao i komunikacija sistema Ministarstva, vrši se u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast elektronske uprave, elektronske identifikacije i informacione bezbednosti.

Mere zaštite pristupa Socijalnoj karti

Član 19.

Mere zaštite pristupa Socijalnoj karti podrazumevaju:

- 1) autentifikaciju visokog nivoa pouzdanosti;
- 2) autorizaciju ovlašćenog službenog lica korisnika podataka, čime se sprečava neovlašćeni pristup podacima.

Ako se Socijalnoj karti pristupa preko softverskog rešenja korisnika podataka preko Servisne magistrale organa, vrši se autentifikacija pristupa servisima od strane korisnika podataka koja uključuje i obaveznu primenu serverskih sertifikata.

Svaki pristup Socijalnoj karti mora biti automatski zabeležen jedinstvenim identifikatorom lica koje je pristupilo podacima, sa tačnim vremenom pristupa, a sistem takođe beleži izvore iz kojih je preuzet podatak, postupak kojim je neki podatak promenjen, kao i datum i vreme izmene podatka.

Fizička zaštita podataka i čuvanje bezbednosnih kopija Socijalne karte

Član 20.

Socijalna karta nalazi se u Državnom centru za čuvanje i upravljanje podataka, koji obezbeđuje fizičku zaštitu podataka u skladu sa propisima kojima se uređuje elektronska uprava i informaciona bezbednost.

4. Nadzor

Član 21.

Nadzor nad primenom ovog zakona vrši Ministarstvo, u skladu sa zakonom.

5. Prelazne i završne odredbe

Povezivanje Socijalne karte sa registrima i evidencijama

Član 22.

Povezivanje Socijalne karte sa registrima i evidencijama iz člana 15. ovog zakona, izvršiće se najkasnije do 1. januara 2022.godine.

Radi realizacije povezivanja socijalne karte sa registrima i evidencijama iz stava 1. ovog člana, obavezuju se organi nadležni za njihovo vođenje da obezbede sve tehničke uslove za povezivanje i prenos podataka u socijalnu kartu.

Donošenje podzakonskih akata

Član 23.

Podzakonski akt za sprovođenje ovog zakona doneće se u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Stupanje na snagu i početak primene zakona

Član 24.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, a primenjuje se od 1. marta 2022. godine.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu 97. stav 1. Ustava Republike Srbije, kojim je propisano da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje između ostalog: sistem u oblasti socijalne zaštite, boračke i invalidske zaštite, brige o deci, (tačka 10.); finansiranje ostvarivanja prava i dužnosti Republike Srbije, utvrđenih Ustavom i zakonom (tačka 15.), kao i član 123. tačka 4. kojim je propisano da Vlada predlaže Narodnoj skupštini zakone i druge opšte akte i da o njima daje mišljenje kad ih podnosi drugi predlagač.

Od velike važnosti za ovaj zakon je i odredba člana 42. Ustava, jer je stavom 2. ovog člana propisano da se prikupljanje, držanje, obrada i korišćenje podataka o ličnosti uređuju zakonom.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Potreba za uvođenjem socijalnih karata sadržana je u ekspozeu o Programu Vlade Republike Srbije, koji je predstavljen u Narodnoj skupštini 28. juna 2017. godine. U delu „Bolje targetiranje socijalne zaštite” ističe se da će se, u Republici Srbiji uvesti integrisani sistem izrade socijalnih karti kroz povezivanje velikog broja različitih institucija - Poreske uprave, Ministarstva unutrašnjih poslova, Katastar nepokretnosti..., u skladu sa najboljim pozitivnim primerima svetske prakse, a da će se uvođenjem ovog sistema sprečiti zloupotrebe i omogućiti pravednija raspodela tako što će socijalnu pomoć dobiti oni korisnici kojima je ta pomoć zaista i potrebna, kao i da će se time baviti u sklopu veće aktivnosti na digitalizaciji svih javnih servisa dostupnih građanima i potpunom uvođenju elektronske uprave u Republici Srbiji.

Osnov za izradu jedinstvenog registra Socijalna karta (u daljem tekstu: Socijalna karta) definisan je Zaključkom o usvajanju Akcionog plana za sprovođenje programa Vlade, koji je Vlada donela na sednici održanoj 09. novembra 2017. godine, dokument 05 Broj:021-1-10807/2017-2 od 09. novembra 2017. godine, kojim se uvođenje socijalnih karata definiše kao prioritet rada Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Pored toga, potreba za uvođenjem socijalnih karata je sadržana u ekspozeu o Programu Vlade Republike Srbije, koji je predstavljen u Narodnoj skupštini 28. oktobra 2020. godine. U delu „3.7.1. Efikasnost javne uprave” navedeno je da Vlada mora zaokružiti rad u segmentu digitalizacije javne uprave predlaganjem novih zakona, od kojih je jedan i Zakon o socijalnoj karti. U delu "3.7.3. Socijalna politika" navedeno je da prioritetsku reformu u pogledu bolje usmerenih socijalnih davanja predstavlja rad na socijalnim kartama koje predstavljaju objedinjeni uvid u podatke o trenutnim i potencijalnim korisnicima. Socijalne karte će omogućiti da građani koji su u najtežem ekonomskom položaju budu vidljiviji u sistemu, kako bi blagovremeno i efektivno ostvarili prava na potrebnu podršku. Do sada je završena prva faza razvoja registra socijalne karte koja podrazumeva povezivanje podsistema podataka na nivou resornog ministarstva i izrađen je Predlog zakona o socijalnoj karti. U narednom periodu predstoji usvajanje ovog zakona i povezivanje registra socijalne karte sa relevantnim sistemima podataka drugih organa državne uprave, kao i nadležnih institucija na lokalnom nivou. Ovo će umnogome unaprediti kontrolu socijalnih davanja i, samim tim, rezultiraće i mnogo boljom (i mnogo poštenijom) raspodelom novca. Samim tim, očekivanja Vlade su da ćemo za istu količinu novca obezbediti mnogo bolje targetiranu socijalnu pomoć.

Pored toga, uvođenje socijalnih karata predviđeno je i drugim strateškim dokumentima, u Programu razvoja elektronske uprave u Republici Srbiji 2020-2022 sa pripadajućim akcionim planom u delu koji je vezan za poseban cilj 1 – Razvoj

infrastrukture u elektronskoj upravi i obezbeđivanje interoperabilnosti i u dokumentu Program ekonomskih reformi 2020 – 2022 u delu koji se odnosi na Strukturnu reformu 22.

Za potrebe definisanja prioriteta socijalne politike u oblasti socijalne zaštite, identifikovanja pojedinca i ciljnih grupa korisnika i oblikovanja mera koje najbolje pokrivaju potrebe, potrebno je što potpunije sagledavati socijalni i materijalni status pojedinca i sa njim povezanih lica, a neophodan preduslov za to je prikupljanje i korišćenje podataka iz svih dostupnih izvora državne uprave, na osnovu kojih će se taj status odrediti.

U okviru postojeće informatičke podrške u sistemu socijalne zaštite ne postoje svi potrebni podaci, niti su podaci koji postoje organizovani na adekvatan način, a postojeća informatička podrška je parcijalna i organizovana je kroz više odvojenih informacionih celina koje predstavljaju podršku u radu za ostvarivanje prava korisnika socijalne zaštite, regulisanih sledećim zakonima i/ili odgovarajućim podzakonskim aktima:

- Zakon o socijalnoj zaštiti,
- Zakon o finansijskoj podršci porodici sa decom,
- Zakon o pravima boraca, vojnih invalida, civilnih invalida rata i članova njihovih porodica.

Osnovni problemi koji postoje u funkcionisanju postojećih informacionih podsistema Ministarstva su:

- Osnovna uloga postojećih informacionih podsistema u Ministarstvu je podrška isplati korisnicima prava u sistemu socijalne zaštite i to za ona prava koja se isplaćuju iz republičkog budžeta. Podaci se vode u različitim informacionim podsistemima i ne postoje na nivou Ministarstva ukršteni uporedivi podaci za svakog pojedinca o svim novčanim primanjima i uslugama iz oblasti socijalne zaštite koje ostvaruje, načinu na koji ih ostvaruje, pa samim tim ni o ukupnim novčanim sredstvima i uslugama koje ostvaruje.
- Kada su usluge socijalne zaštite u pitanju i ostala davanja koja su u nadležnosti lokalnog nivoa uprave, na centralnom nivou, tj. na nivou Ministarstva, ne postoje podaci o primaocima tih usluga i ostalih novčanih davanja.
- Ne postoji mogućnost uvida u službene evidencije u okviru Ministarstva, tako i izvan njega, u postupku odlučivanja o podnetim zahtevima.
- Ne postoji sistematizovana podrška u poslovima analize, donošenja odluka i praćenja efekata sprovedenih mera socijalne zaštite.

Opšti cilj uspostavljanja Socijalne karte je postojanje jedinstvene i centralizovane evidencije koja sadrži tačne i ažurne podatke o socijalno-ekonomskom statusu pojedinca i sa njim povezanih lica u elektronskom obliku i koja omogućava korisnicima podataka da obavljaju poslove obrade podataka radi utvrđivanja činjenica neophodnih za ostvarivanje prava i usluga iz oblasti socijalne zaštite, a posebno radi efikasnijeg ostvarivanja prava i usluga socijalne zaštite, pravednije raspodele socijalne pomoći, unapređenja efikasnosti i proaktivnosti rada organa u oblasti socijalne zaštite, obezbeđivanja podrške u definisanju i oblikovanju socijalne politike i praćenja ukupnih efekata mera socijalne zaštite.

Socijalna karta je jedinstveni registar koji sadrži podatke o pojedincu i sa njim povezanih lica o socijalno - ekonomskom statusu, podatke o vrsti prava iz socijalne zaštite koje lice koristi ili je koristilo, kao i podatke o službenim licima koja su vodila, odnosno odlučivala o pojedinačnim pravima, ali sadrži i alate koji treba da omoguće praćenje tog statusa na osnovu podataka kojima se raspolaže, pa treba da doprinese ispunjavanju sledećih poslovnih ciljeva:

- da obezbedi što potpuniji obuhvat socijalno ugroženog stanovništva uz smanjivanje greške isključenosti,
- da doprinese smanjivanju „neopravdanog” dodeljivanja prava na socijalnu zaštitu uz smanjivanje greške uključenosti,
- da doprinese povećanju transparentnosti u dodeljivanju socijalne pomoći,
- da obezbedi brže reagovanje u slučaju promena koje utiču na socijalno-ekonomski status,
- da obezbedi ujednačavanje podataka koji se koriste u postupcima koji se vode u socijalnoj zaštiti,
- da obezbedi podatke za sve informacione sisteme u okviru Ministarstva, kao i za druge institucije koje su korisnici podataka,
- da pruži podršku pri kreiranju socijalne politike i doprinese boljem sagledavanju socijalno - ekonomskog statusa dela populacije.

U cilju pravilnog određivanja socijalno - ekonomskog statusa pojedinca i prava na ostvarivanje socijalne zaštite, pored povezivanja internih sistema u okviru Ministarstva, neophodno je i povezivanje sa eksternim sistemima – drugim institucijama državne uprave u cilju korišćenja podataka iz njihovih službenih evidencija, s obzirom da se podaci iz tih službenih evidencija u dobroj meri koriste u upravnim postupcima koji se vode u socijalnoj zaštiti.

Donošenjem Zakona o socijalnoj karti postavlja se pravni osnov za uspostavljanje jedinstvenog registra Socijalna karta na osnovu podataka, utvrđenih kroz centralizovano softversko rešenje u oblasti socijalne zaštite, koji se preuzimaju iz evidencija iz oblasti socijalne zaštite koje vodi Ministarstvo u skladu sa zakonom i eksternih evidencija drugih organa državne uprave.

U Socijalnoj karti vode se i obrađuju podaci o pojedincu i sa njima povezanim licima koji su neophodni za utvrđivanje socijalno-ekonomskog statusa, odnosno za ostvarivanje prava i usluga iz socijalne zaštite u skladu sa zakonima, kao i podaci o ostvarenim pravima i uslugama iz socijalne zaštite koje lice koristi ili je koristilo, podaci o pravima i uslugama koje su u postupku ostvarivanja i podaci o odbačenim i odbijenim zahtevima (neostvarena prava).

Vođenje i obrada ovih podataka u okviru ovog registra omogućiće i doprineće efikasnom vođenju upravnih postupaka koji se vode u socijalnoj zaštiti, kvalitetnijem obavljanju statističnih, socijalnoekonomskih i drugih istraživanja, analize podataka i izrade izveštaja potrebnih za obavljanje poslova iz nadležnosti Ministarstva, a treba da pruži podršku pri kreiranju socijalne politike i doprinese boljem sagledavanju socijalno - ekonomskog statusa populacije u Republici Srbiji.

Takođe, treba imati u vidu i Nacionalni program upravljanja rizikom od elementarnih nepogoda, kao i pripadajući Akcioni plan za njegovo sprovođenje za period 2017-2020. kojim je u okviru aktivnosti 2.2.8 - predviđeno uspostavljanje baze podataka ugrožene populacije (najranjivijih kategorija stanovništva - deca, mladi, žene, osobe sa posebnim potrebama i starije osobe), ažurno vođenje podataka, statistička obrada podataka i redovno dostavljanje podataka Sektoru za vanredne situacije MUP-a, za šta je nadležno Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja kao i centri za socijalni rad.

Kako će Socijalna karta sadržati i podatke o korisnicima socijalne zaštite koje posebno pogađa elementarna i druga nesreća, ovaj registar bi trebao da omogućí i podatke od interesa za sistem za upravljanje rizikom od elementarnih i drugih nepogoda.

III. OBJAŠNENJE POJEDINAČNIH REŠENJA

Predlog Zakona o socijalnoj karti sadrži pet odeljaka, i to: Uvodne odredbe (Odeljak 1), Socijalna karta (Odeljak 2), Postupak pristupanja i korišćenje podataka u Socijalnoj karti (Odeljak 3), Nadzor (Odeljak 4), Prelazne i završne odredbe (Odeljak 5).

Uvodne odredbe (Odeljak 1) Predloga zakona sadrže četiri člana, kojima se uređuje predmet zakona, značenje pojedinih izraza, cilj uspostavljanja i vođenja Socijalne karte, kao i svrha obrade podataka koji se vode u ovom registru.

Članom 1. Predloga zakona propisano je da se ovim zakonom uređuje uspostavljanje jedinstvenog registra Socijalna karta, odnosno sadržina, način pristupanja, obrada i čuvanje podataka u okviru Socijalne karte, kao i druga pitanja od značaja za njegovo uspostavljanje i vođenje.

Član 2. Predloga zakona jedan je od važnijih članova ovog zakona. U njemu su data objašnjenja najznačajnijih izraza koji se koriste u ovom zakonu, a jasno definisanje ovih izraza je bitno kako bi jasno razumela sadržina, funkcija i uloga ovog registra. U Predlogu zakona data je definicija izraza korišćenih u njemu, kao što su: socijalno - ekonomski status pojedinca i sa njim povezanih lica, Socijalna karta, prava iz socijalne zaštite, ko se smatra korisnikom prava i usluga iz socijalne zaštite, pojedinac, povezana lica, ko su korisnici podataka, imovinski status pojedinaca, kao i ko čini širu zajednicu.

Članom 3. Predloga zakona propisano da je cilj uspostavljanja i vođenja Socijalne karte postojanje jedinstvene i centralizovane evidencije koja sadrži tačne i ažurne podatke o socijalno-ekonomskom statusu pojedinca i sa njim povezanih lica u elektronskom obliku i koja omogućava korisnicima podataka da obavljaju poslove obrade podataka radi utvrđivanja činjenica neophodnih za ostvarivanje prava i usluga iz oblasti socijalne zaštite, a posebno radi efikasnijeg ostvarivanja prava i usluga socijalne zaštite, pravednije raspodele socijalne pomoći, unapređenja efikasnosti i proaktivnosti rada organa u oblasti socijalne zaštite, obezbeđivanja podrške u definisanju i oblikovanju socijalne politike i praćenja ukupnih efekata mera socijalne zaštite, kao i obezbeđivanje ažurnih podataka o korisnicima za slučaj vanredne situacije.

Članom 4. Predloga zakona propisana je svrha obrade podataka u okviru Socijalne karte, utoliko što se propisuje da se oni koriste za određivanje socijalno-ekonomskog statusa pojedinca i sa njim povezanih lica radi utvrđivanja činjenica neophodnih za odlučivanje o pravu i usluzi u oblasti socijalne zaštite, za automatizaciju postupaka i procesa vezanih za postupanje u oblasti socijalne zaštite, kreiranje socijalnih politika, za prevenciju siromaštva i otklanjanje posledica socijalne isključenosti, kao i za obavljanje statističnih, socijalno-ekonomskih i drugih istraživanja, analize podataka i izrade izveštaja potrebnih za obavljanje poslova iz nadležnosti ministarstva nadležnog za socijalna pitanja i boračko-invalidsku zaštitu.

Socijalna karta (Odeljak 2), Predloga zakona sadrži osam članova kojima su propisani nadležnost za uspostavljanje i vođenje Socijalne karte, podaci koji se obrađuju u Socijalnoj karti, korisnici podataka, kao i način uspostavljanja i vođenja ovog registra.

Članom 5. Predloga zakona propisano je da je uspostavljanje i vođenje Socijalne karte u nadležnosti Ministarstva.

Stavom 2. ovog člana propisano je da poslove tehničke podrške Ministarstvu u uspostavljanju i održavanju Socijalne karte, odnosno poslove koji se odnose na čuvanje, sprovođenje mera zaštite i obezbeđivanje sigurnosti i bezbednosti podataka u okviru Socijalne karte, obavlja služba Vlade koja je nadležna za projektovanje, usklađivanje, razvoj i funkcionisanje sistema elektronske uprave (Kancelarija za informacione tehnologije i elektronsku upravu).

Članom 6. Predloga zakona propisano je da se u Socijalnoj karti, vode i obrađuju podaci o pojedincu i sa njim povezanim licima, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti, koji su neophodni za utvrđivanje socijalno-ekonomskog statusa, odnosno za ostvarivanje prava i usluga iz socijalne zaštite u skladu sa zakonima, kao i podaci o ostvarenim pravima i uslugama iz socijalne zaštite koje lice koristi ili je koristilo, podaci o pravima i uslugama koje su u postupku ostvarivanja i podaci o odbačenim i odbijenim zahtevima.

Stavom 2. istog člana taksativno je navedeno ko se, u smislu ovog zakona, smatra povezanim licem sa pojedincem.

Stavom 3. istog člana propisano je da podaci u Socijalnoj karti obuhvataju opšte i posebne podatke o pojedincu, kao i zajedničke i posebne podatke o povezanim licima sa pojedincem, a stavom 4. da se izuzetno u Socijalnoj karti mogu obrađivati i podaci o licima iz socijalno ugroženih i ranjivih grupa (deca do 15 godina, osobe preko 65 godina, osobe sa invaliditetom, osobe sa mentalnim hendikepom, samohrani roditelji, nezaposlena lica i druge kategorije socijalno ugroženih čiji su mesečni prihodi ispod odgovarajućeg nivoa i drugo) kojima pravo utvrđuje Vlada u slučajevima pružanja pomoći prema uslovima koje definiše za svaki pojedinačni slučaj.

Članom 7. Predloga zakona taksativno su nabrojani opšti podaci o pojedincu (podaci koji se odnose na lična stanja, o obrazovanju, zanimanju, prebivalištu/boravištu, radno-pravnom statusu, pokretnoj i nepokretnoj imovini, приходima, kontakt podaci, ...), a stavom 2. da je jedinstvena identifikaciona oznaka pojedinca jedinstveni matični broj građana (JMBG), odnosno evidencijski broj za strane državljane (EBS), a za lica čiji je indentitet nepoznat jedinstveni privremeni broj, koji se koristi do utvrđivanja identiteta tog lica.

Ovim članom je uređeno i pitanje čuvanja podataka u registru, tako da se podaci o JMBG, odnosno EB za strane državljane, odnosno jedinstveni privremeni broj za lica čiji je indentitet nepoznat čuva trajno, dok se ostali opšti podaci o pojedincu čuvaju 10 godina od prestanka prava.

Članom 8. Predloga zakona taksativno su nabrojani posebni podaci za pojedinca (a koji se odnose na ostvarena prava, odbijene zahteve, isplatu prava i podatke o posebnim statusima), a stavom 2 - 3. istog člana propisano je da se podaci povezuju sa opštim podacima preko JMBG-a, odnosno EBS-a, a da je rok čuvanja ovih podataka 10 godina.

Članom 9. Predloga zakona taksativno su nabrojani zajednički i pojedinačni podaci povezanih lica sa pojedincem, s tim da zajedničke podatke povezanih lica sa pojedincem čine podaci koji označavaju vezu između pojedinca i povezanog lica, a pojedinačni podaci povezanih lica sa pojedincem su podaci koji se odnose na svako povezano lice, kao i da se ovi podaci čuvaju 10 godina.

Članom 10. Predloga zakona propisano je da se u Socijalnoj karti vode i metapodaci (tehnički podaci), kojima se omogućuje efikasno, ažurno i zakonito uspostavljanje i vođenje Socijalne karte, kao i korišćenje i razmena podataka, kao i da se ovi podaci čuvaju 10 godina.

Članom 11. Predloga zakona propisano je da podatke koji se obrađuju u Socijalnoj karti koriste korisnici podataka u organima nadležnim za sprovođenje socijalne zaštite, i to u: centrima za socijalni rad, jedinicama lokalne samouprave koje obavljaju poverene poslove, Ministarstvu, nadležnom organu autonomne pokrajine za sprovođenje socijalne zaštite, nadležnom republičkom organu za sprovođenje aktivnosti unapređenja socijalne zaštite i drugim organima državne uprave i institucijama, u skladu sa zakonom, kao i da se podaci o ličnosti obrađuju u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Stavom 3. istog člana propisano je da fizičko lice na koje se podaci odnose, preko Portala eUprava ima pravo na uvid i prava na osnovu ostvarenog uvida u podatke Socijalne karte, kao i ostala prava, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Članom 12. Predloga zakona propisano je da se Socijalna karta uspostavlja na osnovu podataka koji se preuzimaju iz evidencija iz oblasti socijalne zaštite koje vodi Ministarstvo u skladu sa zakonom, a da prilikom uspostavljanja Socijalne karte, Ministarstvo vrši verifikaciju, odnosno identifikovanje grešaka, kao i ažuriranje podataka.

Stavom 3. istog člana je propisano da se Socijalna karta nakon uspostavljanja ažurira preuzimanjem podataka iz registara navedenih u članu 15. ovog zakona.

Stavom 4. ovog člana propisano je da će tehničke uslove uspostavljanja i vođenja Socijalne karte bliže urediti ministar nadležan za socijalna pitanja.

Postupak pristupanja i korišćenje podataka u Socijalnoj karti (Odeljak 3)

Predloga zakona sadrži osam članova kojima su uređeni postupak odobrenja pristupa Socijalnoj karti, način pristupa i korišćenja i razmene podataka, formiranje izveštaja, postupak formiranja i dostavljanja obaveštenja o neusaglašenostima, zaštita, sigurnost i čuvanje podataka, mere zaštite pristupa Socijalnoj karti, kao i fizička zaštita podataka i čuvanje bezbednosnih kopija Socijalne karte.

Članom 13. Predloga zakona propisano je da Ministarstvo imenuje administratora organa koji upravlja nalogima administratora organa - korisnika podataka, kao i da korisnik podataka imenuje administratora organa koji upravlja nalogima ovlašćenih službenih lica koja u okviru svojih nadležnosti obrađuju podatke, u skladu sa propisima kojima se uređuje elektronska uprava.

Članom 14. Predloga zakona uređen je postupak pristupa korisnika podataka Socijalnoj karti, utoliko što je propisano da korisnici podataka, u skladu sa svojim nadležnostima, pristupaju i koriste Socijalnu kartu autorizacijom pristupa Socijalnoj karti ili preko softverskog rešenja korisnika podataka na Servisnoj magistrali organa ili preko Sistema za razmenu podataka.

Stavom 2. ovog člana propisano je da će Ministarstvo podatke iz Socijalne karte koristiti i za redovno ažuriranje službenih evidencija, koje se vode kao registri iz nadležnosti Ministarstva, kao i radi obrade, analize podataka i izrade izveštaja potrebnih za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti.

Članom 15. Predloga zakona uređuje se razmena podataka s drugim registrima i evidencijama, a u cilju vođenja Socijalne karte, odnosno ažuriranja podataka koji se vode u registru. Pored taksativno nabrojanih registara, odnosno evidencija organa, navedeni su i podaci iz tih evidencija, koji će biti preuzimani u Socijalnoj karti, kao i da se razmena podataka vrši u skladu sa propisima kojima se uređuje elektronska uprava.

Članom 16. Predloga zakona uređen je postupak izrade različitih izveštaja, unapred definisanih ili po zahtevu korisnika podataka, a koji treba da prikažu socijalno-ekonomski status pojedinca i sa njim povezanih lica i na nivou šire zajednice, pregled prava iz socijalne zaštite koje je pojedinac koristio ili koristi, efekte mera socijalne zaštite i drugo, a stavom 2. je propisano da će Socijalna karta obezbediti sačinjavanje izveštaja o korisnicima koji su u riziku od elementarnih i drugih nepogoda za koja postoje podaci, prema teritoriji, polu, starosti, posebnim statusima i drugo.

Stavom 3. ovog člana propisano je da Ministarstvo prilikom izrade izveštaja i analize koristi anonimizovane, odnosno pseudonimizovane podatke, u skladu sa zakonom.

Članom 17. Predloga zakona, kao novina, u sistem socijalne zaštite uvodi se formiranje i dostavljanje obaveštenja o neusaglašenostima. Naime, propisuje se da ako se tokom obrade podataka utvrdi neusaglašenost podataka o korisniku, odnosno povezanim licima, Socijalna karta o tome formira obaveštenje koje se prosleđuje evidencijama iz oblasti socijalne zaštite koje vodi Ministarstvo. Ovo obaveštenje sadrži i instrukciju korisniku podatka da je neophodno izvršiti neku proveru ili preduzeti neku od radnji s ciljem otklanjanja neusaglašenosti.

Članom 18. Predloga zakona propisano je da Ministarstvo prilikom obrade podataka primenjuje odgovarajuće tehničke i organizacione mere zaštite podataka koji se automatski obrađuju, saglasno propisima i usvojenim standardima i srazmerno rizicima koji proizlaze iz obrade i prirode podataka koji su predmet zaštite, a da je obrada koju vrše korisnici podataka srazmerna svrsi obrade.

Stavom 3. ovog člana propisano je da Služba Vlade preuzima odgovarajuće bezbednosne mere u cilju zaštite podataka od nezakonitog uništenja ili gubitka, menjanja, neovlašćenog obelodanjivanja ili pristupa kada se obrada podataka vrši upotrebom informaciono-komunikacionih tehnologija, u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast elektronske uprave, elektronske identifikacije i informacione bezbednosti.

Članom 19. Predloga zakona propisano je da se pod merama zaštite pristupa Socijalnoj karti, podrazumevaju autentifikacija, autorizacija, kao i obavezna primena serverskih sertifikata kada se pristupa preko softverskog rešenja korisnika podataka preko servisne magistrale organa.

S obzirom na činjenicu da je u pitanju prikupljanje, držanje, obrada i korišćenje podataka o ličnosti, stavom 3. ovog člana propisano je da svaki pristup Socijalnoj karti mora biti automatski zabeležen jedinstvenim identifikatorom lica, koje je pristupilo ili pokušalo da pristupi podacima, sa tačnim vremenom pristupa, a sistem takođe beleži izvore iz kojih je preuzet podatak, postupak kojim je neki podatak promenjen, datum i vreme kada je podatak promenjen.

Članom 20. Predloga zakona uređena je fizička zaštita podataka i čuvanje bezbednosnih kopija Socijalne karte, utoliko što se propisuje da se Socijalna karta nalazi u Državnom centru za čuvanje i upravljanje podataka, koji obezbeđuje fizičku zaštitu podataka u skladu sa propisima kojima se uređuje elektronska uprava i informaciona bezbednost.

Nadzor (Odeljak 4) Predloga zakona sadrži jedan član kojim se uređuje nadzor.

Članom 21. Predloga zakona propisano je da nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donetih za njegovo sprovođenje, vrši Ministarstvo, u skladu sa zakonom.

Prelazne i završne odredbe (Odeljak 5) Predloga zakona sadrže tri člana, kojima je uređeno pitanje povezivanje Socijalne karte sa drugim registrima i evidencijama, donošenje podzakonskog akta, kao i pitanje stupanja na snagu i primene ovog zakona.

Članom 22. Predloga zakona propisano je da će se povezivanje Socijalne karte sa registrima i evidencijama iz člana 15. ovog zakona, izvršiti najkasnije do 1. januara 2022. godine, a stavom 2. je propisana obaveza organa, koji su nadležni za vođenje ovih registara i evidencija, da obezbede sve tehničke uslove za povezivanje i prenos podataka u Socijalnu kartu do navedenog roka.

Članom 23. Predloga zakona propisano je da će se podzakonski akt za sprovođenje ovog zakona doneti u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članom 24. Predloga zakona propisano je da ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, a da se primenjuje od 1. marta 2022.godine.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona, odnosno za uspostavljanje registra Socijalna karta predviđena su finansijska sredstva u Zakonu o budžetu Republike Srbije za 2021. godinu u iznosu od 130.000.000,00 dinara na razdelu 30 - Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, Program – 0902 – Socijalna zaštita, Funkcija – 070 – Socijalna pomoć ugroženom stanovništvu, neklasifikovana na drugom mestu, Projekat – 4002 – Registar Socijalna karta, ekonomska klasifikacija – 515 – Nematerijalna imovina.

ANALIZA EFEKATA PROPISA PREDLOG ZAKONA O SOCIJALNOJ KARTI

PRILOG 2:

Ključna pitanja za analizu postojećeg stanja i pravilno definisanje promene koja se predlaže

1) *Koji pokazatelji se prate u oblasti, koji su razlozi zbog kojih se ovi pokazatelji prate i koje su njihove vrednosti?*

Oblast socijalne zaštite je oblast društvenog života za koju je nadležno Ministarstvo, jedna je od oblasti Ustavom zajamčenih ljudskih prava, delatnost od javnog interesa i veoma je osetljiva po karakteru. Pojedina prava iz ove oblasti zavise od socijalno-ekonomskog statusa pojedinca, odnosno korisnika koji ih ostvaruju ili učestvuju u ostvarivanju.

Budžetska sredstva za socijalnu zaštitu su velika, ali su ipak ograničena jer je broj korisnika veliki. U situaciji kada su sredstva ograničena, mora se voditi računa o prioritetima u socijalnoj zaštiti. Radi definisanja prioriteta u socijalnoj zaštiti neophodan uslov je *raspolaganje podacima* o socijalno-ekonomskom stanju korisnika, odnosno podacima socijalnih karata korisnika na jednom mestu.

Zakon o socijalnoj karti je ustvari tehnički zakon jer se odnosi na formiranje elektronskog registra o socijalno-ekonomskom statusu pojedinca, odnosno korisnika prava, pa pokazatelji koji se prate iz predmetne oblasti socijalne zaštite, pre svega pokazatelji socijalne uključenosti su od značaja da se prate nakon primene ovog zakona.

2) *Da li se u predmetnoj oblasti sprovodi ili se sprovodio dokument javne politike ili propis? Predstaviti rezultate sprovođenja tog dokumenta javne politike ili propisa i obrazložiti zbog čega dobijeni rezultati nisu u skladu sa planiranim vrednostima.*

Pošto se konkretno radi o izradi zakona kojim se regulišu pitanja izrade registra Socijalna karta, to se ne sprovodi dokument javne politike konkretno.

3) *Koji su važeći propisi i dokumenti javnih politika od značaja za promenu koja se predlaže i u čemu se taj značaj ogleda?*

Potreba za uvođenjem socijalnih karata sadržana je u ekspozeu o Programu Vlade Republike Srbije, koji je predstavljen u Narodnoj skupštini 28. juna 2017. godine. U delu „Bolje targetiranje socijalne zaštite” ističe se da će se, u Republici Srbiji uvesti integrisani sistem izrade socijalnih karti kroz povezivanje velikog broja različitih institucija - Poreske uprave, Ministarstva unutrašnjih poslova, Katastar nepokretnosti..., u skladu sa najboljim pozitivnim primerima svetske prakse, a da će se uvođenjem ovog sistema sprečiti zloupotrebe i omogućiti pravednija raspodela tako što će socijalnu pomoć dobiti oni korisnici kojima je ta pomoć zaista i potrebna, kao i da će se time baviti u sklopu veće aktivnosti na digitalizaciji svih javnih servisa dostupnih građanima i potpunom uvođenju elektronske uprave u Republici Srbiji.

Osnov za izradu jedinstvenog registra Socijalna karta (u daljem tekstu: Socijalna karta) definisan je Zaključkom o usvajanju Akcionog plana za sprovođenje programa Vlade, koji je Vlada donela na sednici održanoj 09. novembra 2017. godine, dokument 05 Broj:021-1-10807/2017-2 od 09. novembra 2017. godine, kojim se uvođenje socijalnih karata definiše kao prioritet rada Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Pored toga, potreba za uvođenjem socijalnih karata je sadržana u ekspozeu o Programu Vlade Republike Srbije, koji je predstavljen u Narodnoj skupštini 28.

oktobra 2020. godine. U delu „3.7.1. *Efikasnost javne uprave*“ navedeno je da Vlada mora zaokružiti rad u segmentu digitalizacije javne uprave predlaganjem novih zakona, od kojih je jedan i *Zakon o socijalnoj karti*. U delu „3.7.3. *Socijalna politika*“ navedeno je da prioritetsnu reformu u pogledu bolje usmerenih socijalnih davanja predstavlja rad na socijalnim kartama koje predstavljaju objedinjeni uvid u podatke o trenutnim i potencijalnim korisnicima. Socijalne karte će omogućiti da građani koji su u najtežem ekonomskom položaju budu vidljiviji u sistemu, kako bi blagovremeno i efektivno ostvarili prava na potrebnu podršku. Do sada je završena prva faza razvoja registra socijalne karte koja podrazumeva povezivanje podsistema podataka na nivou resornog ministarstva i izrađen je Predlog zakona o socijalnoj karti. U narednom periodu predstoji usvajanje ovog zakona i povezivanje registra socijalne karte sa relevantnim sistemima podataka drugih organa državne uprave, kao i nadležnih institucija na lokalnom nivou. Ovo će umnogome unaprediti kontrolu socijalnih davanja i, samim tim, rezultiraće i mnogo boljom (i mnogo poštenijom) raspodelom novca. Samim tim, očekivanja Vlade su da ćemo za istu količinu novca obezbediti mnogo bolje targetiranu socijalnu pomoć.

Pored toga, uvođenje socijalnih karata predviđeno je i drugim strateškim dokumentima, u Programu razvoja elektronske uprave u Republici Srbiji 2020-2022 sa pripadajućim akcionim planom u delu koji je vezan za poseban cilj 1 – Razvoj infrastrukture u elektronskoj upravi i obezbeđivanje interoperabilnosti i u dokumentu Program ekonomskih reformi 2020 – 2022 u delu koji se odnosi na Strukturnu reformu 22.

Takođe, treba imati u vidu i Nacionalni program upravljanja rizikom od elementarnih nepogoda, kao i pripadajući Akcioni plan za njegovo sprovođenje za period 2017-2020. kojim je u okviru aktivnosti 2.2.8 - predviđeno uspostavljanje baze podataka ugrožene populacije (najranjivijih kategorija stanovništva - deca, mladi, žene, osobe sa posebnim potrebama i starije osobe), ažurno vođenje podataka, statistička obrada podataka i redovno dostavljanje podataka Sektoru za vanredne situacije MUP-a, za šta je nadležno Ministarstvo i centri za socijalni rad. Kako će Socijalna karta sadržati i podatke o korisnicima socijalne zaštite koje može posebno da pogađa elementarna i druga nesreća, ovaj registar bi trebao da omogući i podatke od interesa za sistem za upravljanje rizikom od elementarnih i drugih nepogoda.

4) *Da li su uočeni problemi u oblasti i na koga se oni odnose? Predstaviti uzroke i posledice problema.*

Problemi su uočeni u oblasti *raspolaganja podataka* o socijalno-ekonomskom stanju pojedinca, odnosno korisnika, odnosno podacima socijalnih karata na jednom mestu i oni se praktično odnose na ceo sistem socijalne zaštite, od lokalnog do republičkog nivoa.

Podaci se nalaze u internim podsistemima Ministarstva i nalaze se u izvorima organa javne uprave (eksterni izvori). Podaci u podsisteme Ministarstva uglavnom dolaze uz podnošenje zahteva na papiru, a sa eksternim sistemima ne postoji informatička uvezanost. Podsistemi Ministarstva su zastareli, međusobno odvojeni i bez mogućnosti da se zna kada se odgovarajući podatak od uticaja na prava u realnom vremenu promenio.

U okviru postojeće informatičke podrške u socijalnoj zaštiti, ne postoje svi potrebni podaci, niti su podaci koji postoje organizovani na adekvatan način. Postojeća informatička podrška je parcijalna i organizovana kroz više odvojenih informacionih celina. Glavna karakteristika postojećih informacionih podsistema je da oni pružaju samo delimičnu podršku u postupcima odlučivanja o pravima i isplatama za priznata prava, kao i da su formirani za pojedinačna prava koja ostvaruje veliki broj korisnika i koja povlače najviše budžetskih sredstava za isplatu u formi centralizovanog obuhvata i isplate po rešenjima za priznata prava. Prava koja ne podrazumevaju

novčana davanja iz republičkog budžeta nisu obuhvaćena centralizovanim evidencijama. Isto važi za prava koja se odnose i na usluge socijalne zaštite.

Informacioni podsistemi koji podržavaju isplatu novčanih davanja po ovim pravima su formirani kao odvojene celine, uglavnom bez dodirnih tačaka, bilo da su u pitanju evidencioni podaci o korisnicima ili pravima, bilo da su u pitanju same isplate. Istorijski gledano, informacioni sistemi su nastajali u različitim vremenskim periodima i uglavnom su bili okrenuti ka obračunu isplata za svako pravo ponaosob uz vođenje neophodnih evidencija vezanih za konkretno pravo.

Svaki pojedinac može imati različit status u okviru različitih prava, na primer nosilac prava na materijalno obezbeđenje porodice (novčanu socijalnu pomoć) može biti član domaćinstva u zahtevu za ostvarivanje prava na dečiji dodatak i slično, a da je to teško proverljivo. Pojedinac koji ostvaruje različita prava iz oblasti socijalne zaštite vodi se u evidencijama korisnika onoliko puta koliko različitih informacionih sistema postoji, iako se svi pojedinci koji se evidentiraju po pravima iz oblasti socijalne zaštite radi jedinstvenog identifikovanja, vode po jedinstvenom matičnom broju građanina.

Osnovna uloga postojećih informacionih podсистema u Ministarstvu je podrška isplati korisnicima prava u sistemu socijalne zaštite. Podaci se vode u različitim bazama i ne postoje, čak ni na nivou samog Ministarstva, ukršteni uporedivi podaci za svakog pojedinca o svim novčanim pravima iz oblasti socijalne zaštite koje ostvaruje, načinu na koji ih ostvaruje, pa samim tim ni o ukupnim novčanim efektima koje ostvaruje u okviru socijalne zaštite, a kad su u pitanju usluge socijalne zaštite i ostala davanja koja su u nadležnosti lokalnog nivoa, na centralnom nivou ne postoje informacije o primaocima tih usluga.

U više prava koja ostvaruju postojeći korisnici socijalne zaštite, zbog odvojenosti podсистema ne postoji mogućnost ukrštanja podataka i efikasan mehanizam da se pronađu korisnici koji imaju različite podatke, odnosno da se potencijalno smanje troškovi kroz „smanjenje greške uključenosti”. O korisnicima koji možda imaju prava (koji su bili odbijeni), ne postoje mehanizmi za automatsko ažuriranje promena u podacima za službeno postupanje radi smanjenja „greške isključenosti”.

Zaključak je da su osnovni problemi koji postoje u funkcionisanju postojećih informacionih podсистema Ministarstva koje ovaj zakon treba da reši:

- osnovna uloga postojećih informacionih podсистema u Ministarstvu podrška isplati korisnicima prava u sistemu socijalne zaštite za ona prava koja se isplaćuju iz republičkog budžeta,
- podaci se vode u različitim informacionim podсистemima i ne postoje na nivou Ministarstva ukršteni uporedivi podaci za svakog pojedinca o svim novčanim primanjima i uslugama iz oblasti socijalne zaštite koje ostvaruje, načinu na koji ih ostvaruje, pa samim tim ni o ukupnim novčanim sredstvima i uslugama koje ostvaruje,
- kada su u pitanju usluge socijalne zaštite i ostala davanja koja su u nadležnosti lokalnog nivoa državne uprave, na centralnom nivou, na nivou Ministarstva, ne postoje podaci o primaocima tih usluga i ostalih novčanih davanja,
- ne postoje za sva prava, sve potrebne informacije na oba nivoa - na nivou Ministarstva svi podaci o korisnicima, koji su bitni za ostvarivanje prava, odnosno svi podaci o isplatama na lokalnom nivou,
- ne postoji mogućnost uvida u službene evidencije kako u okviru samog Ministarstva, tako i izvan njega, u postupku odlučivanja o podnetim zahtevima,

- ne postoji sistematizovana podrška u poslovima analize, donošenja odluka i praćenja efekata sprovedenih mera socijalne zaštite.

5) *Koja promena se predlaže?*

Osnovna ideja kako da se reše problemi jeste *podizanje kvaliteta podataka* u sistemu socijalne zaštite kroz izradu *registra Socijalna karta* kao jedinstvene i centralizovane evidencije u socijalnom sektoru koja sadrži tačne i ažurne podatke o socijalno-ekonomskom statusu pojedinca i sa njim povezanih lica u elektronskom obliku i koja omogućava korisnicima podataka da obavljaju poslove obrade podataka radi utvrđivanja činjenica neophodnih za ostvarivanje prava i usluga iz oblasti socijalne zaštite, a posebno radi efikasnijeg ostvarivanja prava i usluga socijalne zaštite, pravednije raspodele socijalne pomoći, unapređenja efikasnosti i proaktivnosti rada organa u oblasti socijalne zaštite, obezbeđivanja podrške u definisanju i oblikovanju socijalne politike i praćenja ukupnih efekata mera

U cilju uspostavljanja registra *Socijalna karta* potrebno je pored povezivanja sa internim sistemima Ministarstva povezivanje i sa drugim institucijama državne uprave u cilju korišćenja njihovih službenih evidencija.

Implementacija sistema socijalnih karata se sastoji iz dva segmenta, izrade pravne regulative (*Zakon o socijalnoj karti i podzakonski propis*) i izrade informacionog sistema, odnosno *Registra socijalna karta*. Implementacija se realizuje kroz dve faze:

- 1. *faza*: Odnosi se na uspostavljanje okruženja za *Registar socijalna karta* u ambijentu postojeće zakonske regulative.
- 2. *faza*: Nakon obezbeđenja neophodnog zakonskog okvira (*Zakon o socijalnoj karti*) podrazumeva povezivanje, objedinjavanje i sinhronizaciju dela podataka sa eksternim službenim evidencijama od značaja za socijalno-ekonomski status.

Do sada je realizovana 1. faza uspostavljanja *Registra socijalna karta* kojom je izvršena nabavka softversko-hardverske infrastrukture potrebne za njegov rad, izrađeno je softversko rešenje (aplikacija) i izvršeno je objedinjavanje podataka iz internih podsistema Ministarstva.

Za realizaciju 2. faze izrade *Registra socijalna karta*, odnosno za punu primenu sistema, uslov je da se izvrši povezivanje softverskog rešenja sa više eksternih registara u Republici Srbiji radi upotpunjavanja i ažuriranja objedinjenih podataka iz prve faze, za šta je potreban zakonski osnov, odnosno *Zakon o socijalnoj karti*.

6) *Da li je promena zaista neophodna i u kom obimu?*

Navedena promena, odnosno donošenje *Zakona o socijalnoj karti* je neophodno da bi se uspostavio *registar Socijalna karta* budući da se obrada ličnih podataka mora ustanoviti *Zakonom* na osnovu ustavnih odredbi i odredbi zakona o zaštiti podataka o ličnosti.

7) *Na koje ciljne grupe će uticati predložena promena? Utvrditi i predstaviti ciljne grupe na koje će promena imati neposredan odnosno posredan uticaj.*

Donošenjem *Zakona o socijalnoj karti* će se stvoriti uslovi za uspostavljanje registra koji će u radu koristiti korisnici podataka, odnosno zaposleni u organima nadležnim za sprovođenje socijalne zaštite, i to u: centrima za socijalni rad, jedinicama lokalne samouprave koje obavljaju poverene poslove, Ministarstvu, nadležnom organu autonomne pokrajine za sprovođenje socijalne zaštite, nadležnom republičkom organu za sprovođenje aktivnosti unapređenja socijalne zaštite i drugim organima

državne uprave i institucijama, u skladu sa zakonom. Zaposleni će korišćenjem podataka iz registra biti u mogućnosti da svoj rad učine efikasnijim i efektivnijim.

Posredan uticaj će biti ostvaren na građane korisnike prava i usluga iz socijalne zaštite koji koriste ili su koristili pravo, pojedince koji su u postupku ostvarivanja prava i lica čiji su odbačeni ili odbijeni zahtevi, kao i na lica koja se izuzetno, po odluci Vlade mogu naći u registru (dato u članu 6. stav 4. Predloga zakona) - lica iz socijalno ugroženih i ranjivih grupa (deca i mladi, osobe preko 65 godina, osobe sa invaliditetom, lica sa mentalnim smetnjama, samohrani roditelji, nezaposlena lica i druge kategorije socijalno ugroženih čiji su mesečni prihodi ispod odgovarajućeg nivoa i drugo).

8) *Da li postoje važeći dokumenti javnih politika kojima bi se mogla ostvariti željena promena i o kojim dokumentima se radi?*

Ne postoje propisi kojima se može postići uspostavljanje registra Socijalna karta.

9) *Da li je promenu moguće ostvariti primenom važećih propisa?*

Nije moguće.

10) *Kvantitativno (numerički, statistički) predstaviti očekivane trendove u predmetnoj oblasti, ukoliko se odustane od intervencije (status quo).*

11) *Kakvo je iskustvo u ostvarivanju ovakvih promena u poređenju sa iskustvom drugih država, odnosno lokalnih samouprava (ako je reč o javnoj politici ili aktu lokalne samouprave)?*

Analizirano je iskustvo Kraljevine Danske s obzirom da se nalazi u samom svetskom vrhu po pitanju izvršene digitalizacije servisa i usluga, odnosno razvoja elektronske uprave za svoje građane, kao i zbog visokog stepena pružanja usluga i visoke materijalne podrške građanima u socijalnoj sferi. Izvršene su dve stručne posete institucijama Kraljevine Danske radi sagledavanja pitanja digitalizacije usluga iz oblasti socijalne zaštite i stečena su dragocena iskustva. Kraljevina Danska nema sistem socijalnih karata pod tim nazivom, ali ima mehanizme koji obezbeđuju sagledavanje socijalno-ekonomskog statusa svojih građana raspolažući podacima u daleko većem obimu nego što je to predviđa Predlog zakona o socijalnoj karti, te na taj način na veoma efikasan i za građane lak način obezbeđuje socijalnu funkciju.

PRILOG 3:

Ključna pitanja za utvrđivanje ciljeva

1) *Zbog čega je neophodno postići željenu promenu na nivou društva? (odgovorom na ovo pitanje definiše se opšti cilj).*

Podizanje kvaliteta podataka u sistemu socijalne zaštite kroz izradu registra Socijalna karta kao jedinstvene i centralizovane evidencije u socijalnom sektoru je neophodno radi unapređenja stanja u navedenom sistemu, a za njegovo uspostavljanje je neophodan Zakon o socijalnoj karti.

2) *Šta se predmetnom promenom želi postići? (odgovorom na ovo pitanje definišu se posebni ciljevi, čije postizanje treba da dovode do ostvarenja opšteg cilja. U odnosu na posebne ciljeve, formulišu se mere za njihovo postizanje).*

Izradom registra Socijalna karta želi se postići postojanje jedinstvene i centralizovane evidencije koja sadrži tačne i ažurne podatke o socijalno-ekonomskom statusu pojedinca i sa njim povezanih lica u elektronskom obliku koja omogućava:

- korisnicima podataka da obavljaju poslove obrade podataka radi utvrđivanja činjenica neophodnih za ostvarivanje prava i usluga iz oblasti socijalne zaštite,
- efikasnije ostvarivanje prava i usluga socijalne zaštite,
- pravedniju raspodelu socijalne pomoći,
- unapređenje efikasnosti i proaktivnosti rada organa u oblasti socijalne zaštite,
- obezbeđivanje podrške u definisanju i oblikovanju socijalne politike i praćenja ukupnih efekata mera socijalne zaštite,
- obezbeđivanje ažurnih podataka o licima iz socijalno ugroženih i ranjivih grupa za slučaj vanredne situacije.

3) *Da li su opšti i posebni ciljevi usklađeni sa važećim dokumentima javnih politika i postojećim pravnim okvirom, a pre svega sa prioritarnim ciljevima Vlade?*

Ciljevi su usklađeni sa dokumentima i prioritarnim ciljevima Vlade (obrazloženo u Prilogu 2. tačka 3).

4) *Na osnovu kojih pokazatelja učinka će biti moguće utvrditi da li je došlo do ostvarivanja opštih odnosno posebnih ciljeva?*

Podizanje kvaliteta podataka u sistemu socijalne zaštite kroz izradu registra Socijalna karta kao jedinstvene i centralizovane evidencije u socijalnom sektoru za šta je neophodan Zakon o socijalnoj karti (opšti cilj) će se meriti pokazateljem da je *zakon donet i da je navedeni registar uspostavljen u definisanom roku* (realizovana 2. faza razvoja koja podrazumeva povezivanje sa eksternim izvorima podataka i da su podaci preuzeti i da sistem funkcioniše). Početna vrednost – ne postoji zakon i ne postoji registar Socijalna karta; ciljana vrednost je da je zakon donet i da je uspostavljen registar. Izvor provere će biti sam zakonski akt i odgovarajući primopredajni zapisnik o realizaciji 2. faze razvoja.

Posebni ciljevi će imati sledeće pokazatelje, početne i ciljane vrednosti i izvore provere:

- PC Korisnici podataka obavljaju poslove obrade podataka radi utvrđivanja činjenica neophodnih za ostvarivanje prava i usluga iz oblasti socijalne zaštite - *pk procenat korisnika podataka koji koriste podatke iz registra*: početna vrednost 2021 - 0; ciljna vrednost 2022 – 80; ciljna vrednost 2023 – 100; izvor provere – izveštajni sistem registra;
- PC Efikasnije ostvarivanje prava i usluga socijalne zaštite – *pk procenat građana koji u sistemu socijalne zaštite koristi mogućnost usluge da podatke pribavlja organ umesto podnosioca korišćenjem podataka iz registra socijalna karta*: početna vrednost 2021 – 0; ciljna vrednost 2022 – 30; ciljna vrednost 2023 – 50; izvor provere – bazični informacioni sistemi i izveštajni sistem registra;
- PC Pravednija raspodela socijalne pomoći – *pk procenat korisnika prava koji su uključeni, odnosno isključeni iz socijalne zaštite korišćenjem mehanizama kontrole u registru*: početna vrednost 2021 – 0; ciljna vrednost 2022 – 80; ciljna vrednost 2023 – 100; izvor provere – sistem notifikacija u registru;

- PC Unapređenje efikasnosti i proaktivnosti rada organa u oblasti socijalne zaštite – pk *procenat skraćanja prosečnog vremena za rešavanje predmeta* (za efikasnost rada): početna vrednost 2021 – 0; ciljna vrednost 2022 – 10; ciljna vrednost 2023 – 20; izvor provere – bazični informacioni sistemi; pk *procenat korisnika prava koji su uključeni, odnosno isključeni iz socijalne zaštite korišćenjem mehanizama kontrole u registru* (za proaktivnost rada): početna vrednost 2021 – 0; ciljna vrednost 2022 – 80; ciljna vrednost 2023 – 100; izvor provere – sistem notifikacija u registru;
- PC Obezbeđivanje podrške u definisanju i oblikovanju socijalne politike i praćenja ukupnih efekata mera socijalne zaštite – pk *upravljačka struktura koristi podatke iz izveštajnog sistema registra (da ili ne)*: početna vrednost 2021 – ne, ciljna vrednost 2022 – da; izvor verifikacije – izveštajni sistem registra;
- PC Obezbeđivanje ažurnih podataka o licima iz socijalno ugroženih i ranjivih grupa za slučaj vanredne situacije – pk *obezbeđena je funkcionalnost generisanja izveštaja zavisno od vrste elementarne i druge nesreće (da ili ne)*: početna vrednost 2021 – ne; ciljna vrednost 2022 – da; izvor provere – izveštajni sistem registra.

PRILOG 4:

Ključna pitanja za identifikovanje opcija javnih politika

1) *Koje relevantne opcije (alternativne mere, odnosno grupe mera) za ostvarenje cilja su uzete u razmatranje? Da li je razmatrana „status quo” opcija?*

Imajući u vidu da je potrebno doneti Zakon o socijalnoj karti koji je uslov za uspostavljanje registra Socijalna karta kojim će se rešiti identifikovani problemi, ne postoji drugi način za ostvarenje cilja. Opcija „status quo” nije razmatrana.

2) *Da li su, pored regulatornih mera, identifikovane i druge opcije za postizanje željene promene i analizirani njihovi potencijalni efekti?*

Nisu identifikovane druge opcije za postizanje željene promene.

3) *Da li su, pored restriktivnih mera (zabrane, ograničenja, sankcije i slično) ispitane i podsticajne mere za postizanje posebnog cilja?*

Nisu jer se ne prepoznaju koje bi to podsticajne mere bile.

4) *Da li su u okviru razmatranih opcija identifikovane institucionalno upravljačko organizacione mere koje je neophodno sprovesti da bi se postigli posebni ciljevi?*

Nisu identifikovane posebne institucionalno upravljačko organizacione mere koje je neophodno sprovesti da bi se postigli posebni ciljevi.

Nadležnost za sprovođenje ovog zakona ima, pre svega, Ministarstvo. Ministarstvo sprovodi postupke vezane za uspostavljanje registra Socijalna karta. Realizovana 1. faza razvoja registra Socijalna karta globalno sadrži uspostavljanje odgovarajuće hardversko-softverske infrastrukture u Državnom data centru, izradu aplikativnog rešenja koje zadovoljava funkcionalnosti uvida, analize i izrade izveštaja i administriranje i objedinjavanje dela podataka od značaja za socijalno-ekonomski status iz internih podsistema Ministarstva (iz oblasti socijalne zaštite, porodične zaštite i boračko invalidske zaštite).

U uspostavljanju ovog registra bitnu ulogu ima i služba Vlade koja je nadležna za projektovanje, usklađivanje, razvoj i funkcionisanje sistema elektronske uprave, koja će obavljati poslove tehničke podrške Ministarstvu u uspostavljanju i vođenju Socijalne karte, odnosno poslove koji se odnose na čuvanje, sprovođenje mera zaštite i obezbeđivanje sigurnosti i bezbednosti podataka u okviru Socijalne karte. Ono što je preostalo treba da se realizuje kroz 2. fazu razvoja registra Socijalna karta, za šta je neophodan Zakon o socijalnoj karti koji će obezbediti zakonski osnov za povezivanje sa eksternim elektronskim evidencijama radi dobijanja podataka od značaja za Socijalnu kartu i propisati obuhvat lica o kojima se vode podaci o njihovom socijalno-ekonomskom statusu.

5) *Da li se promena može postići kroz sprovođenje informativno-edukativnih mera?*

Promena se može postići isključivo kroz donošenje Zakona o socijalnoj karti, a ne kroz sprovođenje informativno-edukativnih mera.

6) *Da li ciljne grupe i druge zainteresovane strane iz civilnog i privatnog sektora mogu da budu uključene u proces sprovođenja javne politike, odnosno propisa ili se problem može rešiti isključivo intervencijom javnog sektora?*

Problem se može rešiti isključivo intervencijom javnog sektora, kroz donošenje Zakona o socijalnoj karti.

7) *Da li postoje raspoloživi, odnosno potencijalni resursi za sprovođenje identifikovanih opcija?*

Nisu identifikovane opcije. Resursi su raspoloživi za realizaciju Zakona o socijalnoj karti, odnosno za realizaciju registra Socijalna karta (jedina opcija).

8) *Koja opcija je izabrana za sprovođenje i na osnovu čega je procenjeno da će se tom opcijom postići željena promena i ostvarenje utvrđenih ciljeva?*

PRILOG 5:

Ključna pitanja za analizu finansijskih efekata

1) Kakve će efekte izabrana opcija imati na javne prihode i rashode u srednjem i dugom roku?

Donošenje Zakona o socijalnoj karti, odnosno uspostavljanje registra Socijalna karta doprineće pravednijoj raspodeli finansijskih sredstava za korisnike na način da će se obezbediti socijalno uključivanje, odnosno isključivanje lica iz rashoda za socijalnu zaštitu. Kakve će efekte imati po ovom pitanju, moguće je sagledati tokom primene registra i nije moguće ih sagledati pre toga. Dodatno, pošto će se podizanjem kvaliteta informacija obezbediti informacije potrebne za vođenje socijalne politike, posredno se može očekivati uticaj na finansijske efekte. Ovaj zakon neće imati uticaja na javne prihode.

Kancelarija za informacione tehnologije i elektronsku upravu je nadležna za tehničke aspekte podrške pri uspostavljanju i održavanju registra, kao i za bezbednosne aspekte u vezi podataka koji se nalaze u registru s obzirom da se isti hostuje u prostoru Državnog data centra za koji je odgovorna i sem plaćanja usluge hostinga nema posebne troškove (zakup prostora u odgovarajućem boksu). Redovno održavanje, nakon isteka garantnog perioda 2023. godine, će biti u odgovornosti Ministarstva, odnosno dobavljača sa kojim se zaključi ugovor iz javne nabavke koja će se sprovesti i odnosiće se na obnavljanje licenci za sistemski softver, za održavanje aplikativnog rešenja i hardverske opreme, a što će orjentirno da iznosi oko 40.000.000,00 godišnje (25.000.000,00 za licence i 15.000.000,00 za ostalo). Obuke za sve korisnike su predviđene u okviru troška za uspostavljanje registra i nema posebnih troškova po tom pitanju koji nisu iskazani.

Poslove tehničke podrške Ministarstvu u uspostavljanju i vođenju Socijalne karte, odnosno poslove koji se odnose na čuvanje, sprovođenje mera zaštite i obezbeđivanje sigurnosti i bezbednosti podataka u okviru Socijalne karte, obavlja služba Vlade koja je nadležna za projektovanje, usklađivanje, razvoj i funkcionisanje sistema elektronske uprave (u daljem tekstu: Služba Vlade).

2) *Da li je finansijske resurse za sprovođenje izabrane opcije potrebno obezbediti u budžetu, ili iz drugih izvora finansiranja i kojih?*

Za samo donošenje Zakona o socijalnoj karti kao propisa nije potrebno obezbediti finansijske resurse, ali za potrebe njegove primene, odnosno razvoja registra Socijalna karta potrebno obezbediti sredstva u budžetu Republike Srbije.

3) *Kako će sprovođenje izabrane opcije uticati na međunarodne finansijske obaveze?*

Nema uticaja na međunarodne finansijske obaveze.

4) *Koliki su procenjeni troškovi uvođenja promena koji proističu iz sprovođenja izabrane opcije (osnivanje novih institucija, restrukturiranje postojećih institucija i obuka državnih službenika) iskazani u kategorijama kapitalnih troškova, tekućih troškova i zarada?*

Procenjeni troškovi razvoja registra Socijalna karta procenjeni su na 130.000.000,00 dinara. Ovaj iznos pokriva sve troškove u vezi uspostavljanja registra (softversku dogradnju i proširenje funkcionalnosti zbog povezivanja sa eksternim registrima, povezivanje i razvoj servisa za razmenu podataka sa šest eksternih registara i tri grupe evidencija iz nadležnosti Ministarstva, proširenje baze podataka, proširenje funkcionalnosti podsistema za objedinjavanje podataka i notifikacije, podsistema za skladištenje podataka, analizu i izveštavanje i podsistema za uvid u podatke, obuke). Prednji iznos ne pokriva troškove održavanja s obzirom da će održavanje početi sa realizacijom nakon isteka garantnog roka 2023. godine, a Program registar socijalna karta je predviđen u budžetu za 2021. godinu (oznaka 4002).

5) *Da li je moguće finansirati rashode izabrane opcije kroz redistribuciju postojećih sredstava?*

6) *Kakvi će biti efekti sprovođenja izabrane opcije na rashode drugih institucija?*

Nema uticaja na rashode drugih institucija.

PRILOG 6:

Ključna pitanja za analizu ekonomskih efekata

1) *Koje troškove i koristi (materijalne i nematerijalne) će izabrana opcija prouzrokovati privredi, pojedinoj grani, odnosno određenoj kategoriji privrednih subjekata?*

Donošenje Zakona o socijalnoj karti neće prouzrokovati troškove privredi.

2) *Da li izabrana opcija utiče na konkurentnost privrednih subjekata na domaćem i inostranom tržištu (uključujući i efekte na konkurentnost cena) i na koji način?*

Zakon o socijalnoj karti ne utiče na konkurentnost privrednih subjekata na domaćem i inostranom tržištu.

3) *Da li izabrane opcije utiču na uslove konkurencije i na koji način?*

Ne utiču.

4) *Da li izabrana opcija utiče na transfer tehnologije i/ili primenu tehničko-tehnoloških, organizacionih i poslovnih inovacija i na koji način?*

Ne.

5) *Da li izabrana opcija utiče na društveno bogatstvo i njegovu raspodelu i na koji način?*

Ne.

6) *Kakve će efekte izabrana opcija imati na kvalitet i status radne snage (prava, obaveze i odgovornosti), kao i prava, obaveze i odgovornosti poslodavaca?*

Nema efekte.

PRILOG 7:

Ključna pitanja za analizu efekata na društvo

1) *Kolike troškove i koristi (materijalne i nematerijalne) će izabrana opcija prouzrokovati građanima?*

Donošenje Zakona o socijalnoj karti neće prouzrokovati troškove građanima. Građani će posredno imati koristi od donošenja ovog zakona jer će se po osnovu unapređenja kvaliteta podataka obezbediti bolja targetiranost davanja i usluga i drugi benefiti (lakše ostvarivanje prava).

2) *Da li će efekti realizacije izabrane opcije štetno uticati na neku specifičnu grupu populacije i da li će to negativno uticati na uspešno sprovođenje te opcije, kao i koje mere treba preduzeti da bi se ovi rizici sveli na minimum?*

Donošenje Zakona o socijalnoj karti neće štetno uticati na neku specifičnu grupu populacije.

3) *Na koje društvene grupe, a posebno na koje osetljive društvene grupe, bi uticale mere izabrane opcije i kako bi se taj uticaj ogledao (pre svega na siromašne i socijalno isključene pojedince i grupe, kao što su osobe sa invaliditetom, deca, mladi, žene, stariji preko 65 godina, pripadnici romske nacionalne manjine, neobrazovani, nezaposleni, izbegla i interno raseljena lica i stanovništvo ruralnih sredina i druge osetljive društvene grupe)?*

Donošenje Zakona o socijalnoj karti, odnosno uspostavljanje registra Socijalna karta, imaće pozitivan uticaj na građane, pa i na navedene društvene grupe na način da će se obezbediti pravednija raspodela i smanjivanje zloupotreba, efikasnost u radu i proaktivnost organa javne uprave.

Pravednija raspodela se postiže na način da će prava ostvarivati samo oni kojima je pomoć potrebna i koji ispunjavaju uslove, i biće isključeni svi oni koji su „greškom” uključeni u prava. Poznato je da se informatizacijom podataka smanjuje mogućnost za zloupotrebe kako od strane podnosilaca zahteva, tako i od strane službenog osoblja koje rešava o pravima. Podaci koji se nalaze u Socijalnoj karti predstavljaju osnovu za pojednostavljivanje administrativnog postupka i modernizaciju usluga nadležnih organa socijalne zaštite kojima se ostvaruju uštede u vremenu i troškovima, a time se ispunjava i zakonska obaveza razmene podataka iz službenih evidencija prema ZUP-u.

Proaktivnost se ogleda u mogućnosti službenog postupanja na osnovu podataka iz registra za ona lica koja su bila iz nekog razloga bila „odbijena”, a u međuvremenu se neki od podataka od uticaja na pravo promenio, a takođe i za deo lica koja po posebnoj odluci Vlade će se naći u registru radi unapređenja njihovog položaja. Proaktivnost je moguća i u smeru ukidanja prava na osnovu promena u podacima koji pristižu u registar iz eksternih registara. S obzirom da u registru Socijalna karta se ne nalaze podaci o svim stanovnicima Republike Srbije, nije moguća proaktivnost

u punom obimu, a što je bila jedna od opcija koja je odbačena zbog zaštite prava na zaštitu ličnih podataka.

4) *Da li bi i na koji način izabrana opcija uticala na tržište rada i zapošljavanje, kao i na uslove za rad (npr. promene u stopama zaposlenosti, otpuštanje tehnoloških viškova, ukinuta ili novoformirana radna mesta, postojeća prava i obaveze radnika, potrebe za prekvalifikacijama ili dodatnim obukama koje nameće tržište rada, rodnu ravnopravnost, ranjive grupe i oblike njihovog zapošljavanja i slično)?*

Donošenje Zakona o socijalnoj karti nema uticaja na tržište rada i zapošljavanje, kao i na uslove za rad.

5) *Da li izabrane opcije omogućavaju ravnopravan tretman, ili dovode do direktne ili indirektno diskriminacije različitih kategorija lica (npr. na osnovu nacionalne pripadnosti, etničkog porekla, jezika, pola, rodnog identiteta, invaliditeta, starosne dobi, seksualne orijentacije, bračnog statusa ili drugih ličnih svojstava)?*

Donošenje Zakona o socijalnoj karti ne dovodi do bilo kakve diskriminacije navedenih kategorije lica.

6) *Da li bi izabrana opcija mogla da utiče na cene roba i usluga i životni standard stanovništva, na koji način i u kojem obimu?*

Ne.

7) *Da li bi se realizacijom izabranih opcija pozitivno uticalo na promenu socijalne situacije u nekom određenom regionu ili okrugu i na koji način?*

Donošenje Zakona o socijalnoj karti nema direktnog pozitivnog uticaja na promenu socijalne situacije u nekom određenom regionu ili okrugu, ali posredno može svojom proaktivnošću da doprinese uključivanju dela lica u sistem socijalne zaštite čiji se podaci nalaze ili će se naći u registru Socijalna karta.

8) *Da li bi se realizacijom izabrane opcije uticalo na promene u finansiranju, kvalitetu ili dostupnosti sistema socijalne zaštite, zdravstvenog sistema ili sistema obrazovanja, posebno u smislu jednakog pristupa uslugama i pravima za osetljive grupe i na koji način?*

Donošenjem Zakona o socijalnoj karti i uspostavljanjem registra Socijalna karta može da se doprinese promeni dostupnosti sistema socijalne zaštite u smislu jednakog pristupa uslugama i pravima za osetljive grupe na način što će po osnovu raspolaganja podacima na jednom mestu za korisnike prava i lica čiji će se podaci po odluci Vlade naći u registru Socijalna karta, moći da se obezbedi promena u vidu veće pravičnosti i zakonitosti dodele ili isključenja prava, zavisno od podataka. Promena u finansiranju može da bude proizvod promene politike na osnovu podataka iz registra Socijalna karta koji će u ovom slučaju biti mnogo upotrebljiviji nego do sada, ali ta promena neće biti u negativnom smeru.

PRILOG 8:

Ključna pitanja za analizu efekata na životnu sredinu

1) *Da li izabrana opcija utiče i u kojem obimu utiče na životnu sredinu, uključujući efekte na kvalitet vode, vazduha i zemljišta, kvalitet hrane, urbanu ekologiju i upravljanje otpadom, sirovine, energetska efikasnost i obnovljive izvore energije?*

Donošenje Zakona o socijalnoj karti ne utiče na životnu sredinu.

2) *Da li izabrana opcija utiče na kvalitet i strukturu ekosistema, uključujući i integritet i biodiverzitet ekosistema, kao i floru i faunu?*

Ne utiče.

3) *Da li izabrana opcija utiče na zdravlje ljudi?*

Ne utiče.

4) *Da li izabrana opcija predstavlja rizik po životnu sredinu i zdravlje ljudi i da li se dopunskim merama može uticati na smanjenje tih rizika?*

Ne predstavlja rizik.

5) *Da li izabrana opcija utiče na zaštitu i korišćenje zemljišta u skladu sa propisima koji uređuju predmetnu oblast?*

Ne utiče.

PRILOG 9:

Ključna pitanja za analizu upravljačkih efekata

1) *Da li se izabranom opcijom uvode organizacione, upravljačke ili institucionalne promene i koje su to promene?*

Ne uvode se navedene promene, ali se donošenjem Zakona o socijalnoj karti i uspostavljanjem registra Socijalna karta, stvara mogućnost korišćenja podataka radi utvrđivanja činjenica neophodnih za odlučivanje o pravu i usluzi u oblasti socijalne zaštite, automatizacija postupaka i procesa vezanih za postupanje u oblasti socijalne zaštite, kreiranje socijalnih politika, prevencija siromaštva i otklanjanje posledica socijalne isključenosti, obavljanje statističkih, socijalno-ekonomskih i drugih istraživanja, analiza podataka i izrada izveštaja potrebnih za obavljanje poslova iz nadležnosti Ministarstva.

2) *Da li postojeća javna uprava ima kapacitet za sprovođenje izabrane opcije (uključujući i kvalitet i kvantitet raspoloživih kapaciteta) i da li je potrebno preduzeti određene mere za poboljšanje tih kapaciteta?*

Donošenje Zakona o socijalnoj karti ne utiče na raspoložive kapacitete javne uprave. Biće potrebno realizovati obuke tehničkog osoblja Ministarstva za administriranje registra (3-5 lica) i obuke naprednih korisnika (oko 10 lica) koji će dalje kao "treneri" realizovati obuke korisnika podataka, odnosno korisnika registra (rukovodilaca, službenih lica, administratora organa). Broj korisnika podataka se procenjuje na oko 500 lica, a obuke će se realizovati s kraja 2021. i početkom 2022. godine. Obuka korisnika podataka neće biti u nadležnosti dobavljača zbog ušteta u finansijskim sredstvima.

3) *Da li je za realizaciju izabrane opcije bilo potrebno izvršiti restrukturiranje postojećeg državnog organa, odnosno drugog subjekta javnog sektora (npr. proširenje, ukidanje, promene funkcija/hijerarhije, unapređenje tehničkih i ljudskih kapaciteta i sl.) i u kojem vremenskom periodu je to potrebno sprovesti?*

Nije potrebno.

4) *Da li je izabrana opcija u saglasnosti sa važećim propisima, međunarodnim sporazumima i usvojenim dokumentima javnih politika?*

U saglasnosti je sa važećim propisima.

5) *Da li izabrana opcija utiče na vladavinu prava i bezbednost?*

Ne utiče.

6) *Da li izabrana opcija utiče na odgovornost i transparentnost rada javne uprave i na koji način?*

Donošenje Zakona o socijalnoj karti i uspostavljanje registra Socijalna karta uvode informatizaciju podataka o socijalno-ekonomskom statusu pojedinaca od kojeg zavisi ostvarivanje prava iz oblasti socijalne zaštite. Registar socijalna karta postaje zvanični registar podataka koji se koriste u različite svrhe predviđene Predlogom zakona, te on (registar) na taj način doprinosi povećanju odgovornosti i transparentnosti rada javne uprave. Svako korišćenje podataka iz registra Socijalna karta od strane službenih lica ostaje zabeleženo, svako razrešenje notifikacije o spornim slučajevima ostaje zabeleženo, itd., a to svakako utiče na odgovornost i transparentnost rada uprave.

7) *Koje dodatne mere treba sprovesti i koliko vremena će biti potrebno da se sprovede izabrana opcija i obezbedi njeno kasnije dosledno sprovođenje, odnosno njena održivost?*

Nije potrebno preduzimanje dodatnih mera za donošenje Zakona o socijalnoj karti. Nakon donošenja zakona, za implementaciju registra Socijalna karta potrebno je oko 12 meseci, a nakon toga za njegovo sprovođenje oko 2-3 meseca. Korisnicima podataka će biti dostavljena sva korisnička dokumentacija kako bi uspešno mogli da koriste registar. Ta dokumenta će se nalaziti i u samom registru, a implementiraće se i opcija „pomoć”.

Što se tiče korišćenja registra Socijalna karta u svrhe koje su navedene u Predlogu zakona, biće doneti akti kojima će se bliže urediti način postupanja za navedene svrhe, pa i za opciju službenog postupanja radi ostvarenja proaktivnosti. S obzirom na obim lica koja su obuhvaćena registrom (korisnici prava – postojeći, bivši, odbijeni, lica po posebnoj odluci Vlade), proaktivnost je ograničena na taj skup lica. U smislu smanjenja greške socijalne isključenosti proaktivnost će se odnositi na situacije gde lice ima neko pravo, a ne ostvaruje ga, a u smislu socijalne isključenosti gde lice ostvaruje neko pravo, a ne bi trebalo. Proaktivnost je praktično uključena u implementirane funkcionalnosti i mehanizme u samom registru na način da je izrađen sistem notifikacija, odnosno obaveštenja za postupanje. Signalizira se odgovarajuća notifikacija organu koji je teritorijalno nadležan za lica da postupi, odnosno da proveri dobijenu notifikaciju i ako utvrdi da je osnovana, da službeno postupi u odgovarajućoj stvari. S obzirom da se podaci u registru Socijalna karta ažuriraju u gotovo realnom vremenu, to će se promena neke činjenice u statusu od značaja za prava lica odmah prikazati kroz notifikaciju koja će jasno biti izražena. Po toj notifikaciji mora da se postupi i da se ostavi zapis o njenom razrešenju (ko ju je, na koji način i kada razrešio).

Ključna pitanja za analizu rizika

1) *Da li je za sprovođenje izabrane opcije obezbeđena podrška svih ključnih zainteresovanih strana i ciljnih grupa? Da li je sprovođenje izabrane opcije prioritet za donosiocce odluka u narednom periodu (Narodnu skupštinu, Vladu, državne organe i slično)?*

Donošenje Zakona o socijalnoj karti i uspostavljanje registra Socijalna karta predstavlja prioritet za Vladu i Ministarstvo.

2) *Da li su obezbeđena finansijska sredstva za sprovođenje izabrane opcije? Da li je za sprovođenje izabrane opcije obezbeđeno dovoljno vremena za sprovođenje postupka javne nabavke ukoliko je ona potrebna?*

Za donošenje Zakona o socijalnoj karti i uspostavljanje registra Socijalna karta obezbeđena su finansijska sredstva. Planira se dovoljno vremena za sprovođenje postupka javne nabavke za registar Socijalna karta – 2. faza.

3) *Da li postoji još neki rizik za sprovođenje izabrane opcije?*

Rizik na uspostavljanju Socijalne karte ogleda se u nedonošenju Zakona o socijalnoj karti. Bez zakona pravno nije moguće realizovati 2. fazu razvoja registra zbog ustavnih odredbi i odredbi zakona kojim se reguliše zaštita podataka o ličnosti.

Obuhvat podataka koji se predviđa u ovom registru mora biti regulisan zakonskom regulativom, kako u pogledu obuhvata lica za koja se formira njen sadržaj, tako i u pogledu podataka iz drugih službenih evidencija koji se u sistemu objedinjavaju, a bitan aspekt, kada se prikupljaju i koncentrišu razni podaci o ličnosti na jednom mestu je aspekt zaštite podataka o ličnosti. Prikupljanje podataka mora biti strogo kontrolisano, podaci prikupljeni kroz kontrolisane servise, svi uvidi u službene evidencije moraju biti registrovani, a informacije o pristupu i pregledanim podacima evidentirani i na strani pružalaca informacija i na strani onih koji podatke koriste.

S obzirom da su dobijene informacije da će Centralni registar stanovništva moći da se koristi u punom kapacitetu od aprila 2021. godine, praktično ne postoji poseban rizik u vezi sa povezivanjem sa tim registrom. Registar Socijalna karta će biti spreman za povezivanje krajem 2021. godine sa svim registrima predviđenim Predlogom zakona, a pre toga će se obezbediti tehnički uslovi za povezivanje i razmenu podataka što je realno.

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA
SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE**

1. Ovlašćeni predlagač propisa: **Vlada**

Obrađivač: **Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja**

2. Naziv propisa

Predlog zakona o socijalnoj karti

Draft Law on Social Card

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum):

a) Odredba Sporazuma koja se odnosi na normativnu sadržinu propisa

Član 101. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske zajednice i njenih država i Republike Srbije

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma
Ne usklađuje se.

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma
U potpunosti ispunjava.

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma
U potpunosti ispunjava.

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije
Deo 3.19.5 Socijalna uključenost
Socijalna uključenost - socijalna zaštita

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima

Ugovor o funkcionisanju Evropske unije , član , Naslov H „Socijalne politike“ čl. 151, 153 i 156.

Odluka je usklađena sa navedenim članovima Ugovora o funkcionisanju Evropske unije.

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima
Ne postoje.

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima
Ne postoje.

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost
Ne usklađuje se.

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.
Ne usklađuje se.

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?
Da, primarni izvori EU prava su prevedeni na srpski jezik.

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

Ne.

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

Nije bilo učešća konsultanata.